

Ársskýrsla Fjarskiptastofu 2025

Ávarp forstjóra	4
Almennt um Fjarskiptastofu	10
Stefna og markmið Fjarskiptastofu	11
ISO/IEC 27001-vottun um stjórnun upplýsingaöryggis hjá Fjarskiptastofu	12
Jafnlaunavottun Fjarskiptastofu	12
Umhverfismál, sjálfbærni og samfélagsleg ábyrgð Fjarskiptastofu	12
Skipulag og starfsemi deilda	15
Starfsemi Fjarskiptastofu 2025	17
Ýmsar lykiltölur úr starfsemi Fjarskiptastofu árið 2025	20
Yfirlit yfir útgefið efni	22
Samanburðartölfræði um fjarskiptanotkun í átta löndum	22
Tölfræðiskýrslur Fjarskiptastofu	22
Fjarskiptamarkaður og fjarskiptainnviðir	24
Eftirlit með ljósvakanum – Truflanavakt Fjarskiptastofu	25
Áreiðanleiki og áfallapol fjarskiptaneta	26
Útfösun á eldri 2G- og 3G-farnetstækni	27
Alþjónusta	31
Vefsja Fjarskiptastofu	33
Neytendamál og friðhelgi einkalífs	34
Úttekt á notkun vefþjónustuaðila á vefkökum	34
Aðgengi að fjarskiptaumferðargögnum	35
Reikigjöld í Bretlandi felld undir heimaverðskrá	36

Stjórnsýsluákvæðanir Fjarskiptastofu árið 2025	37
Skipting kostnaðar við samnýtingu á aðstöðu til fjarskiptastarfsemi	38
Ágreiningur um flutningsrétt á sjónvarpsefni	39
Markaðs- og neytendakannanir við rannsókn stjórnsýslumála og þróun löggjafar	42
Markaðsgreiningar Fjarskiptastofu á fjarskiptamarkaði 2025	46
Helstu verkefni á sviði markaðsgreininga árið 2025	48
Helstu verkefni sem leiða af markaðsgreiningum á árinu 2025	48
Starfsemi netöryggissviðs	50
Hlutverk og markmið	50
Ný eftirlitsstefna og þróun aðferðafræði	51
Áhættumat á öryggi 5G	52
Samhæft sjálfsmat rekstraraðila nauðsynlegrar þjónustu	52
Eyvör NCC-IS – hæfnisetur Íslands í netöryggi	53
Rafrænar auðkenningar og traustþjónusta	54
Eftirlit með landshöfuðléni	54
Innlent og alþjóðlegt samstarf	55
Skráð fjarskiptafyrirtæki í lok árs 2025	56

Ávarp forstjóra

Á krossgötum

Undanfarinn aldarfjórðung hefur verið unnið að því að færa fjarskiptanet landsins úr eldri tækni yfir í nútíma háhraðanet. Nú sér fyrir endann á þeirri vegferð og fyrirséð er að fjarskipti á Íslandi muni nær alfarið byggja á slíkum netum. Vegferðin hófst með fjarskiptaáætlun samgönguráðherra árið 2005 og síðan hafa ráðherrar úr öllum flokkum stutt markmiðið um að tengja alla landsmenn við háhraða ljósleiðaranet. Markaðsaðilar ruddu brautina í stærri þéttbýlisstöðum og stjórnvöld studdu uppbyggingu í dreifðari byggðum. Þessi sameiginlega nálgun, byggð á skýrri framtíðarsýn og stefnu, hefur skilað Íslandi í fremstu röð á þessu sviði. Árangurinn byggir á framsýni, samstarfi og þrautseigju og hefði ekki náðst án markvissrar beitingar

fjarskiptaregluverksins. Það skapaði nýjum aðilum – svo sem Línu. net (nú Ljósleiðaranum) og Tengi – svigrúm til að byggja upp innviði á sínum starfssvæðum í samkeppni við markaðsráðandi aðila (Símann, nú Mílu). Stafrænni gjá í aðgangi að fjarskiptatengingum hefur þannig verið útrýmt; allir landsmenn hafa nú aðgang að nútíma háhraðatengingum, hvar sem þeir búa. Þetta er ein helsta forsenda stafrænnar umbreytingar samfélagsins.

Fastanet: Aðgangsnét

Í upphafi aldarinnar byggðust aðgangsnét að mestu á koparheimtaugum með takmarkaða flutningsgetu. Nú hafa ljósleiðarar nær alfarið tekið við og áformað er að taka síðustu koparheimtaugarnar úr notkun árið 2027. Ísland verður þar

með eitt fyrsta altengda gígabit-samfélag veraldar. Ávinningur neytenda er skýr; hraði tenginga er meira en nægur fyrir almenna notkun og öll stafræn þjónusta heimila og fyrirtækja er aðgengileg yfir sömu tengingu – sími, internet, sjónvarp, streymi og önnur þjónusta. Þetta einfaldar þjónustunotkun og er undirstaða þeirrar þróunar sem orðið hefur í stafrænni þjónustu hér á landi.

Fastanet: Stofnnet

Stofnnet landsins hafa þróast hratt undanfarin ár. Nú eru þau nær alfarið byggð á ljósleiðurum, þótt einstaka radíótengingar séu enn notaðar þar sem það þykir hagkvæmt. Ljósleiðarastrengir hafa verið plægðir víða um land og netbúnaður uppfærður þannig að eldri strengir skila mun meiri afköstum en áður. Áfallaþol stofnneta er þó áfram áskorun og Fjarskiptastofa vinnur að því að skilgreina almenna og mælanlega mælikvarða fyrir áfallaþol fjarskiptaneta. Þegar þeir mælikvarðar hafa verið uppfylltir ættu

einstakar bilanir síður að trufla fjarskipti á tilteknum svæðum, jafnvel þótt náttúruvá eða önnur áföll ríði yfir.

Farnet

Mikil þróun hefur átt sér stað í farnetum landsins. 2G hefur verið lokað og brátt hillir undir lokun 3G. Eftir standa 4G og 5G sem bjóða upp á mikinn gagnahraða og gera fólki kleift að nýta stafræna þjónustu í rauntíma á hagkvæman og skilvirkan hátt. Útbreiðsla þeirra nær til nánast allra heimila, stofnvegakerfisins og fjölmargra tengivega og þekur meira en 80% landsins, auk miðanna umhverfis landið. Stafræn þjónusta er því aðgengileg neytendum nánast hvert sem leiðir liggja.

Gervitungl

Gervitungl hafa veitt fjarskiptaþjónustu til Íslands í áratugi. Nú

er komin á markað ný kynslóð gervitungla á lágum brautum sem getur skilað þökkalegri háhraðaþjónustu á landsvísu á tiltölulega hagkvæmu verði og þess er ekki langt að bíða að handtæki geti tengst gervitunglum með beinum hætti.

Þjónusta allra þessara kerfa – fastanets, farnets og gervitungla – er tæknilega samhæfð þannig að neytendur geta nálgast stafræna þjónustu óháð því hvaða net veitir hana.

Útvarpsþjónusta

Sjónvarpi hefur undanfarin ár verið dreift með DVB-T tækni, þar sem sjónvarpssendar senda út í móttökugreiður heimila, en með samruna fjarskiptaneta í háhraðanet sækja nær öll heimili sjónvarpsþjónustu yfir internetið í dag. Gera má ráð fyrir að rekstri landsdekkandi DVB-T sjónvarpsverði hætt innan 2–3 ára, a.m.k. hjá RÚV.

Hljóðvarp er aðgengilegt í gegnum FM-kerfið. Slík dreifikerfi eru starfrækt á landsvísu, bæði af Sýn og RÚV, og gegnir kerfi RÚV mikilvægu og lögbundnu öryggishlutverki. Ekki er fyrir séð á þessari stundu að FM-kerfi RÚV verði aflagt. Jafnframt er hljóðvarp aðgengilegt yfir háhraðanet, bæði fastanet og farnet, sem geta nýst sem varakerfi. Hvort almennu fjarskiptanetin taki á endanum við af FM-kerfunum er óvíst og ræðst m.a. af þróun móttöku í viðtækjum, ekki síst í bifreiðum.

Samruni

Tækni fjarskiptanetanna hefur runnið saman og stafræn þjónusta er aðgengileg landsmönnum nær óháð því yfir hvaða net hún er sótt. Þetta dregur úr þörfinni á sérhæfðum landsdekkandi kerfum fyrir tiltekna þjónustu. Afleiðingin er sú að landsdekkandi

fjarskiptanetum hefur fækkað og þeim mun fækka enn frekar. Langbylgjan, 2G, 3G, koparheimtaugar og DVB-T munu hverfa og ljósleiðarar, 4G, 5G og FM-kerfinu munu standa eftir. Mikilvægt er að hafa í huga að ljósleiðarar eru undirstaða allra þessara kerfa og þar með grunnforsenda fyrir virkni fjarskiptaneta landsins.

Líklegt er að svipuð þróun bíði TETRA, fjarskiptakerfis neyðar- og björgunaraðila, og að kerfi sem byggir á sambærilegum stöðlum og 5G leysi það af hólmi á næsta áratug.

Sæstrengir

Í dag sjá þrír sæstrengir fjarskiptafyrirtækisins Farice um að tengja Ísland við Evrópu, auk tengingar Greenland Connect til Vesturheims. Lagningin á þriðja streng Farice, IRIS, var framkvæmd á grundvelli þjóðaröryggissjónarmiða til að styrkja varaleiðir. Í ljósi fjölþáttaógnar og aukinnar spennu í alþjóðamálum er mikilvægt að standa vel að eftirliti með sæstrengjum og vernd þeirra. Jafnframt eru fyrir hendi varaleiðir til annarra landa um gervitungl og brýnt er að samfélagslega mikilvæg fyrirtæki geti nýtt þær sem tryggingu ef kemur til rofs á öllum sæstrengjum á viðsjárverðum tímum.

Öryggi og áfallapol

Með fækkun landsdekkandi radióneta um tæpan helming verður Ísland enn háðara eftirstandandi almennum fjarskiptanetum og órofinni virkni þeirra. Því er mikilvægt að styrkja áfallapol netanna og tryggja að þau þoli algeng áföll án útfalls, hvort sem það er staðbundið eða á landsvísu. Vinna við þetta er hafin og felst hún m.a. í því að skilgreina mælikvarða fyrir áfallapol fjarskipta og endurskoða reglugerð um öryggi fjarskipta.

Þegar kemur að öryggi og áfallapoli fjarskiptaneta þarf einnig að taka mið af breyttri stöðu heimsmála þar sem fjölþáttaógnir eru áberandi. Fjarskiptastofa vinnur að því, í samstarfi við aðra aðila innan stjórnsýslunnar, að greina nauðsynlegar aðgerðir og er þar einkum horft til ógna af mannavöldum, s.s. skemmdarverka, netárása og truflana á radiókerfum.

Netöryggi

Starfsemi Fjarskiptastofu hvílir á tveimur meginstöðum: fjarskiptum og netöryggi. Frá árinu 2020 hefur stofnunin byggt upp öfluga netöryggisstarfsemi á grundvelli laga um net- og upplýsingaöryggi mikilvægra innviða og skiptist sú starfsemi í tvennt. Annars vegar hefur netöryggissvið stofnunarinnar eftirlit með því að skilgreindir rekstraraðilar á verksviði hennar innleiði stjórnkerfi netöryggis til að auka öryggi, fyrirbyggja netárásir og flýta fyrir endurreisn ef illa fer. Hins vegar starfaði netöryggissveitin CERT-IS innan stofnunarinnar fram á mitt ár

2025, þegar hún var flutt undir utanríkisráðuneytið samkvæmt ákvörðun Alþingis. Auk Fjarskiptastofu fara Seðlabanki Íslands, Embætti landlæknis, Samgöngustofa og Umhverfis- og orkustofnun með eftirlit á sínum sviðum. Þessi dreifða nálgun hefur ekki reynst eins vel og vonir stóðu til. Fyrir utan Fjarskiptastofu og Seðlabanka Íslands hefur eftirlit víða ekki verið fjármagnað og því hefur í reynd verið undir hverjum rekstraraðila komið hvort og að hve miklu leyti hann hefur innleitt fullnægjandi stjórnkerfi fyrir netöryggi.

Afleiðingin er sú að innan við helmingur þeirra 75 fyrirtækja sem skilgreind eru sem rekstraraðilar nauðsynlegrar þjónustu hefur gert fullnægjandi ráðstafanir og innleitt stjórnkerfi fyrir netöryggi. Þetta eykur áhættu, sérstaklega í ljósi aukinnar spennu í heimsmálum og fjölgunar netárása af hendi glæpahópa og ríkja sem nýta internetið til að grafa undan vestrænum samfélögum og gildum.

Nú er unnið að innleiðingu nýs regluverks um netöryggi, NIS2, sem á m.a. að bregðast við áskorunum í fyrirkomulagi eftirlits. Jafnframt þarf að endurskoða stjórnskipan netöryggismála hér á landi, m.a. í ljósi flutnings CERT-IS til utanríkisráðuneytisins og breyttrar stöðu heimsmála. Umfang regluverksins mun aukast verulega og frumáætlun Fjarskiptastofu gerir ráð fyrir að allt að 500 aðilar kunni að falla undir það. Ljóst er að innleiðingin verður hvorki einföld né ódýr, hvorki fyrir hið opinbera né þá aðila sem regluverkið nær yfir. Verkefnið er þó óhjákvæmilegt í ljósi þeirra ógna sem eitt best tengda og tæknivæddasta samfélag heims stendur frammi fyrir.

Næsti áfangi

Sú staða sem hér hefur verið lýst veitir okkur góða viðspyrnu til að færa samfélagið fram á við. Nú þarf að nýta þennan grunn og þær fjárfestingar sem markaðsaðilar og hið opinbera hafa ráðist í til að auka skilvirkni og velsæld. Fjarskiptastofa telur nýsköpun vera lykilatriði í þessu samhengi. Öflug fjarskiptanet skapa tækifæri til að innleiða nýjar vörur og þjónustu sem verða aðgengilegar á heimilum og í snjalltækjum landsmanna um land allt á svipstundu. Jafnframt er mikilvægt að standa vörð um þann árangur sem náðst hefur í opnun fjarskiptamarkaðarins og aukinni samkeppni, neytendum til heilla.

Regluverk rafrænna samskipta er nú í endurskoðun og hafa verið kynnt drög að nýju regluverki um stafræn net (Digital Network Act) sem mun leysa núverandi fjarskiptalög af hólmi. Markmiðið er að einfalda regluverkið, efla samræmingu á innri markaðnum og styrkja áfallapol og öryggi, en um leið standa vörð um hagsmuni neytenda með virkri samkeppni í fjarskiptum.

Hið stafræna samfélag

Þróunin frá hefðbundnum talsímakerfum yfir í stafræn grunnkerfi samfélagsins hefur leitt til þess að stjórnvöld beina sífellt meiri athygli að þeim kerfum og miðlum sem almenningur nýtir í gegnum stafræn net. Áhrif samfélagsmiðla, gervigreindar og netöryggis á einstaklinga og samfélag eru þar í brennidepli. Evrópusambandið lítur á þessa þróun sem lykilatriði og hefur sett fram stefnumótun, m.a. með stafræna áttavitanum (digital compass) og stefnuskjali um mótun stafrænnar framtíðar Evrópu.

Stór hluti umræðunnar snýr að ábyrgð og áhrifum stórra stafrænna þjónustuveitenda (svokallaðra vettvanga) á neytendur og samfélag. Jafnframt er horft til þess hvernig gögn eru nýtt og vernduð, hvaða reglur gilda um gervigreind og hvernig tryggja megji netöryggi og traust í stafrænum þjónustum og auðkenningum. Innan ESB er þegar til víðtækt regluverk á þessum sviðum, meðal annars DSA og DMA, Data Act og Data Governance Act, ásamt reglum um gervigreind, netöryggi (t.d. NIS, CRA og CER) og traustþjónustur og stafræn auðkenni (eIDAS), sem Fjarskiptastofa hefur að hluta eftirlit með.

Þetta er þó aðeins hluti af heildarmyndinni. Þróunin er hröð og umfangsmikil, en íslensk stjórnvöld hafa enn ekki mótað heildstæða stefnu um regluverk hins stafræna samfélags. Innleiðing regluverksins hérlandis er tímafrek, mætir stundum afgangi í forgangsroðun og hætta er á að hún verði úr takti við heildarmyndina. Ein ástæðan er sú að verkefninu er dreift – án nægilegrar samræmingar – á fjölda ráðuneyta og stofnana. Þá kallar regluverk af þessu tagi á trausta þekkingu á gangverki og tækni stafrænna samfélaga, en sú þekking er nokkuð mismunandi hjá aðilum í íslenskri stjórnsýslu. Fjarskiptastofa lagði til, þegar forsætisráðherra óskaði eftir hugmyndum um hagræðingu og straumlínustjórnun, að eftirlit með stafrænum

þáttum og þjónustu yrði fært undir einn hatt, eftir því sem unnt væri. Með því mætti ná fram samlegð í framkvæmd, samnýta sérhæfða þekkingu og efla samræmingu, með bættri nýtingu opinbers fjár að markmiði.

Horft til framtíðar

Árangurinn í uppbyggingu fjarskiptaneta hér á landi má m.a. rekja til heildstæðrar stefnumótunar snemma á þessari öld. Nú stöndum við á krossgötum. Fjarskiptanet landsins eru á heimsmælikvarða og fram undan er stafræn vegferð samfélagsins með þeim kostum, áskorunum, ógnum og tækifærum sem henni fylgja. Næsti áfangi er að festa í sessi þann árangur sem náðst hefur og tryggja að almenningur og fyrirtæki njóti góðs af skilvirkri innleiðingu EES-regluverks um hið stafræna samfélag. Að mati Fjarskiptastofu næst það best með heildstæðri og

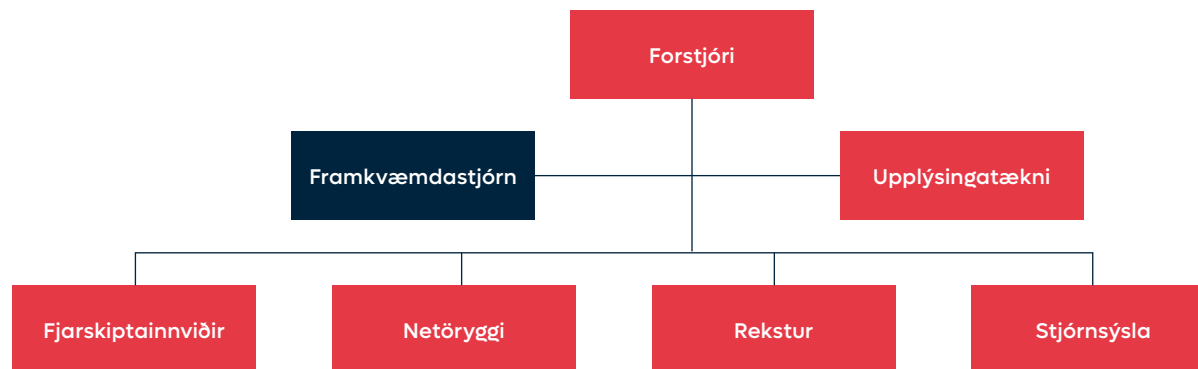
samhæfðri nálgun hérlandis. Jafnframt þarf að efla stuðning við samfélagslega mikilvæga aðila svo þeir standist netárásir og geti endurreist starfsemi sína hratt þegar kemur til netárása, m.a. með því að stuðla að innleiðingu virkra stjórnkerfa fyrir netöryggi sem standast samanburð við bestu framkvæmd á þessu sviði.

Almennt um Fjarskiptastofu

Mikil uppbygging hefur átt sér stað innan Fjarskiptastofu á undanförunum árum. Þessi vöxtur kemur til vegna aukinnar áherslu stjórnvalda á netöryggi og öryggi fjarskipta. Stöðugildum fjölgaði jafnt og þétt frá 2021–2024 og á þeim tíma urðu þau rúmlega 50 talsins, en á miðju ári 2025 fluttist starfsfólk netöryggissveitarinnar CERT-IS yfir til utanríkisráðuneytis og stöðugildi Fjarskiptastofu í árslok árið 2025 voru því 37 talsins.

Aukin áhersla er lögð á uppbyggingu áfallapolinna fjarskiptaneta og stóraukin áhersla á netöryggi, öryggi fjarskiptakerfa og neytendavernd.

Áfram var lögð áhersla á að viðhalda vottunum Fjarskiptastofu á sviði jafnlaunamála og upplýsingaöryggis í samræmi við staðlana ÍST 85:2012 og ISO/IEC 27001:2022.

Forstjóri Fjarskiptastofu er Hrafnkell V. Gíslason.

Framkvæmdastjórn er skipuð forstjóra og sviðsstjórum.

Stefna og markmið Fjarskiptastofu

Framtíðarsýn Fjarskiptastofu

Fjarskiptastofa vill vera framsækinn samstarfsaðili við þróun og uppbyggingu á öruggu stafrænu samfélagi, enda hvílir virkni nútímasamfélaga á öflugum og öruggum fjarskiptakerfum og stöðugri nýsköpun á því sviði.

Gildi Fjarskiptastofu

Gildi Fjarskiptastofu ramma inn vinnu stofnunarinnar og eru starfsmönnum stuðningur í forgangsröðun og áherslum, hvort sem er í samskiptum innan eða utan stofnunarinnar. Gildin eiga sér bæði stoð í hlutverki stofnunarinnar og eru hvatar sem styðja við framtíðarsýn hennar.

Við sýnum af okkur **HEILINDI** með því að:

- bera virðingu fyrir ytri og innri hagsmunaaðilum
- standa undir því trausti sem okkur er sýnt
- sýna samfélagslega ábyrgð

Við sýnum **FAGÞEKKINGU** okkar með því að:

- veita faglega þjónustu
- sýna fagmennsku í öllum okkar vinnubrögðum
- afla okkur stöðugt nýrrar þekkingar

Við sýnum **FRAMSÆKNI** með því að:

- leita nýrra leiða og lausna
- vera samvinnu- og samstarfsfús
- hafa skýra framtíðarsýn

Stefnur sem Fjarskiptastofa hefur sett sér um starfsemi sína:

- Mannauðsstefna
- Öryggisstefna
- Samfélagsmiðlastefna
- Jafnlaunastefna
- Stefna um meðferð persónuupplýsinga
- Stefna Fjarskiptastofu um öryggi og virkni fjarskiptainnviða
- Stefna Fjarskiptastofu um fyrirkomulag og framkvæmd eftirlits með rekstraraðilum stafrænna grunnvirkja

ISO/IEC 27000-vottun um stjórnun upplýsingaöryggis hjá Fjarskiptastofu

Fjarskiptastofa tekur upplýsinga- og rekstraröryggi mjög alvarlega. Stofnunin hefur undanfarin ár unnið eftir stjórnkerfi upplýsingaöryggis sem byggt er á ISO/IEC 27001 og hlaut faggilda ISO/IEC 27001 vottun árið 2020. Stjórnkerfi upplýsingaöryggis er virkt og í stöðugri þróun og það styður markvisst við rekstraröryggi, upplýsingaöryggi og lagalega eftirfylgni stofnunarinnar.

Jafnlaunavottun Fjarskiptastofu

Fjarskiptastofa fékk jafnlaunavottun í febrúar 2021. Meginmarkmið stofnunarinnar með jafnlaunavottuninni er að vinna gegn kynbundnum launamun og stuðla að jafnrétti kynjanna á vinnumarkaði.

Stofnunin hefur innleitt í gæðakerfi sitt jafnlaunastaðalinn ÍST 85:2012, sem er stjórnunarstaðall fyrir jafnlaunakerfi, og hefur t.d. sett sér markmið til að fylgjast með því að jafnlaunakerfið sé vaktað og uppfylli stefnu stofnunarinnar. Þar er m.a. framkvæmd launagreining a.m.k. einu sinni á ári þar sem viðmiðið er að ekki halli á annað kynið meira en sem nemur 5% af þýðinu og árið 2024

reyndist niðurstaðan vera 1,9%. Þar að auki er launalíkan kynnt fyrir starfsfólki einu sinni á ári.

Með þessari vottun eru tryggð fagleg vinnubrögð sem fyrirbyggja beina og óbeina mismunun vegna kyns.

Umhverfismál, sjálfbærni og samfélagsleg ábyrgð Fjarskiptastofu

Parísarsamkomulagið, sem fjölmörg ríki heims hafa undirritað, setur það markmið að halda hlýnun jarðar innan við tvær gráður á Celsíus og eins nálægt 1,5 gráðu og hægt er. Ríkisstjórn Íslands hefur undirritað og fullgilt samninginn og stefnir að því að landið verði kolefnishlutlaust eigi síðar en árið 2040.

Samkvæmt lögum um loftslagsmál ber Stjórnarráði Íslands, ríkisstofnunum og fyrirtækjum í meirihlutaeigu ríkisins að setja sér loftslagsstefnu með skilgreindum markmiðum um samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda og kolefnisjöfnun. Fjarskiptastofa hefur sett sér slíka stefnu í samræmi við þessi markmið stjórnvalda.

Fjarskiptastofa lauk 5. skrefi Grænna skrefa í ríkisrekstri með umhverfisvottun skv. ISO 14001-staðlinum árið 2024.

Umhverfis- og loftslagsstefna Fjarskiptastofu

Umhverfis- og loftslagsstefna Fjarskiptastofu var birt í maí 2021. Tilgangurinn með stefnunni er að draga markvisst úr áhrifum vegna losunar koltvísýrings í starfseminni, vera fyrirmynd fyrir aðrar stofnanir og fyrirtæki og miðla árangri sínum og hafa þannig bein og óbein áhrif á loftslagsskuldbindingar landsins.

Stefnan byggir m.a. á eftirfarandi: [Leiðbeiningum Umhverfisstofnunar um loftslagsstefnur opinberra aðila](#), skuldbindingum íslenskra stjórnvalda samkvæmt [Parísarsamkomulaginu](#), [aðgerðaáætlun íslenskra stjórnvalda í loftslagsmálum](#), [heims-markmiðum Sameinuðu þjóðanna](#) og [Grænum skrefum](#).

Fram til ársins 2030 mun stofnunin leitast við að draga úr losun sinni á CO₂ um alls 40%, að teknu tilliti til starfsmannafjölda og miðað við árið 2019, vegna eftirtalinna atriða:

- Flugferða erlendis og innanlands með áherslu á fjarfundi og breytt vinnulag
- Ferða starfsmanna til og frá vinnu með auknum stuðningi við vistvænar samgöngur
- Aksturs á vegum Fjarskiptastofu með endurnýjun eigin bifreiða og kröfum til bílaleiga og leigubíla um bifreiðar sem ganga ekki fyrir jarðefnaeldsneyti
- Úrgangs með minni sóun og aukinni flokkun
- Orkunotkunar með orkusparnaðaraðgerðum

Fjarskiptastofa stefnir að kolefnishlutlausri starfsemi með því að kolefnisjafna alla eftirstandandi losun eftir viðurkenndum leiðum.

Fjarskiptastofa stefnir einnig að því að uppfylla lagalegar kröfur sem snúa að umhverfis- og loftlagsmálum auk þess að stuðla að stöðugum umbótum.

Stefnan er rýnd árlega og hún endurskoðuð með tilliti til breytinga og þróunar í loftlagsmálum. Stefna Fjarskiptastofu um umhverfis- og loftlagsmál nær til allrar starfsemi stofnunarinnar, starfsmanna, bygginga, mannvirkja og framkvæmda.

Til að styðja við markmið stefnunnar vinnur Fjarskiptastofa eftir samþykktri aðgerðaáætlun sem felur m.a. í sér aðgerðir til að draga úr losun koltvísýrings vegna flugferða og annarra samgangna með aukinni áherslu á fjarfundi, sveigjanlegan vinnutíma og fjarvinnu, auk þess sem gerðir eru samgöngusamningar við starfsfólk. Aðrar aðgerðir snúa t.d. að vistvænum innkaupum, eftirfylgni með vatns- og orkunotkun, minni matarsóun og enn betri flokkun á úrgangi frá stofnuninni.

Umhverfis- og loftslagsstefnan er m.a. studd með innleiðingu Grænna skrefa og grænu bókhaldi.

Innleiðing Grænna skrefa

Græn skref í ríkisrekstri er verkefni á vegum Umhverfisstofnunar þar sem markmiðið er að draga úr umhverfisáhrifum stofnana ríkisins á markvissan hátt. Vel hefur gengið að innleiða Grænu skrefin í starfsemi Fjarskiptastofu, þótt vissulega hafi heimsfaraldur sett strik í reikninginn.

Árið 2025 var fyrri árangri fylgt eftir með áframhaldandi áherslum Grænna skrefa. Þar má nefna eftirfarandi:

- dregið hefur verið úr notkun umbúða
- unnið er að fjölgun samgöngusamninga
- boðið er upp á lífræna flokkun úrgangs og er hann nú flokkaður í átta flokka
- óskað er eftir vistvænum leigu- og bílaleigubílum þar sem því verður við komið

Grænt bókhald

Fjarskiptastofa færir grænt bókhald, sem er þáttur í Grænum skrefum, og heldur utan um innkaup sín og úrgang með tilliti til markmiða í umhverfis- og loftslagsmálum. Kolefnisspor stofnunarinnar er reiknað út frá niðurstöðum græns bókhalds og ferðavenjukönnun sem gerð er árlega á meðal starfsfólks.

Verið er að leita leiða til að einfalda utanumhald og upplýsingagjöf vegna græna bókhaldsins og kolefnisspors Fjarskiptastofu. Fylgst er með umfangi:

- eldsneytiskaupa
- rafmagns- og heitavatnsnotkunar

- ferðalaga á vegum Fjarskiptastofu, bæði flugferðum og bílferðum

Langstærsti losunarpáttur Fjarskiptastofu eru flugferðir. Fjarskiptastofa leggur mikið upp úr samstarfi við systurstofnanir og alþjóðleg sambönd, s.s. ITU, stofnanir Evrópusambandsins og BEREC. Gagnkvæm þekkingaröflun, bæði innanlands og á alþjóðavettvangi, er lykilþáttur í starfsemi stofnunarinnar.

Umhverfis- og loftslagsstefna Fjarskiptastofu gerir ráð fyrir að kolefnisspor stofnunarinnar dragist saman um 35% frá 2019–2030. Aukin fjarfundavæðing styður við þessi markmið, enda hafa fjarfundir sannað gildi sitt. Þannig er Fjarskiptastofa aðili að vistvænum vinnuhópi innan BEREC sem vinnur m.a. að því að finna leiðir til að mæla og minnka kolefnisfótspor fjarskiptageirans.

Segja má að markmið Fjarskiptastofu um minni losun séu metnaðarfull, en þau eru engu að síður í takt við þann ramma sem stjórnvöld hafa sett og verða endurskoðuð á hverjum tíma eftir því sem aðstæður og skipulag stofnunarinnar breytast.

Skipulag og starfsemi deilda

Umtalsverðar breytingar voru gerðar á skipulagi netöryggismála hjá Fjarskiptastofu árið 2025.

Eyvör NCC-IS – hæfnisetur í netöryggi

Á vormánuðum 2025 tók Fjarskiptastofa við forystu fyrir Eyvöru NCC-IS, hæfnisetri Íslands á sviði netöryggis, sem heyrir nú formlega undir netöryggissvið stofnunarinnar. Eyvör er hluti af evrópsku neti hæfnisetra á sviði netöryggis á vegum European Cybersecurity Competence Centre (ECCC) og er samstarfsverkefni stjórnvalda, háskólasamfélags og atvinnulífs.

Markmið Eyvarar er að efla rannsóknir, menntun og nýsköpun á sviði netöryggis og auðvelda íslenskum aðilum aðgengi að alþjóðlegum samstarfsverkefnum og fjármögnun á þessu sviði. Með starfsemi sinni og úthlutun netöryggisstyrkja stuðlar hæfnisetrið að aukinni þekkingu, hæfni og samstarfi í netöryggismálum í íslensku samfélagi. Verkefnastjóri Eyvarar NCC-IS er Hrannar Ásgrímsson.

Flutningur netöryggissveitarinnar CERT-IS

Um mitt ár 2025 var samþykkt lagabreyting á varnarmálalögum sem fól í sér að netöryggissveitin CERT-IS var flutt frá Fjarskiptastofu til utanríkisráðuneytisins. Með breytingunni var hlutverk og skipulag netöryggismála á Íslandi endurskipulagt að hluta, þannig að ábyrgð á ákveðnum þáttum málaflokksins skiptist nú á milli stjórnvalda.

Eftir flutninginn sinnir CERT-IS fyrst og fremst verkefnum sem lúta að ástandsvitund um netógnir og atvikameðhöndlun, auk alþjóðlegs samstarfs á sviði netöryggis, m.a. í tengslum við varnarmál og samstarf innan NATO.

Önnur verkefni á sviði netöryggis eru áfram í höndum Fjarskiptastofu. Þar fer m.a. fram áhættumiðað og fyrirbyggjandi eftirlit með net- og upplýsingaöryggi mikilvægra innviða, stafrænnar þjónustu og stafrænna grunninnviða, auk samhæfingar eftirlitsaðila og þátttöku í evrópsku samstarfi á sviði netöryggis. Í kjölfar breytinganna var starfsemi á þessu sviði innan stofnunarinnar sameinuð undir heitinu Netöryggi.

Netöryggi

Markmiðið með nýju sviði er að gera starfsemi Fjarskiptastofu á sviði netöryggis skýrari og sýnilegri.

Sviðið hefur eftirlit með því að aðilar uppfylli lágmarkskröfur á sviði netöryggis. Um er að ræða kröfur sem varða skipulag netöryggismála og áhættustýringarumgjarðar fjarskiptafyrirtækja, stafrænna grunnvirkja og veitenda stafrænnar þjónustu. Sviðið vinnur að rannsóknum á áhættu og atvikum sem upp koma, fyrirbyggjandi úttektum og gerð áhættumata. Þá gegnir sviðið ráðgefandi samhæfingarhlutverki gagnvart öðrum eftirlitsstjórnvöldum á sviði netöryggis í því skyni að stuðla að samræmdri framkvæmd netöryggislaga. Að auki gegnir sviðið eftirlitshlutverki með traustþjónustum og veitir aðilum fullgilda stöðu til veitingar traustþjónustu. Sviðsstjóri er Unnur Kristín Sveinbjarnardóttir.

Fjarskiptainnviðir

Fjarskiptainnviðasvið ber ábyrgð á skipulagi auðlinda fjarskipta (tíðna og númera) og úthlutun heimilda fyrir þær auðlindir. Einnig hefur sviðið eftirlit með ljósvakanum, sem felur í sér mælingar, viðbragð og úrvinnslu truflana. Með kortlagningu og greiningum á núverandi og áætluðum innviðum fjarskipta og tengdum innviðum stuðlar sviðið að uppbyggingu innviða í samstarfi við stjórnvöld og markaðsaðila. Innviðasvið gegnir viðbragðs- og samhæfingarhlutverki fyrir fjarskiptageirann við rekstraráföll, t.d. af völdum náttúruhamfara og vinnur einnig að því að stuðla að auknu áfallaþoli fjarskiptaneta í samstarfi við stjórnvöld og markaðsaðila. Þá er stoðþjónusta og uppbygging upplýsingatækni og öryggi þjónustunnar hluti af starfsemi fjarskiptainnviðasviðs. Sviðsstjóri er Þorleifur Jónasson.

Rekstur

Hlutverk rekstrarsviðs er að tryggja samfelldan og straumlínulagaðan rekstur sem uppfyllir vottaða gæðaferla stofnunarinnar. Áhersla er lögð á að stofnunin sé eftirsóknarverður og heilsueflandi vinnustaður og mikið er lagt upp úr jafnrétti og samræmi vinnu og einkalífs. Sviðsstjóri er Hrefna Ingólfssdóttir.

Stjórnsýsla

Stjórnsýslusvið, þar sem lögfræðilegir og hagrænir þættir sameinast, samræmir stjórnsýslumál stofnunarinnar ásamt því að leiða samkeppnis- og neytendamál hennar. Innan sviðsins fara fram markaðsgreiningar ásamt álagningu kvaða á þá aðila markaðarins sem hafa umtalsverðan markaðsstyrk. Sviðsstjóri er Björn Geirsson.

Ný skipulagseining – Upplýsingatækni

Í lok árs 2025 var sett á laggirnar ný skipulagseining sem annast rekstur og þróun upplýsingatækni kerfa Fjarskiptastofu. Sviðið ber ábyrgð á upplýsingatæknimálum stofnunarinnar, leiðir innleiðingu og þróun kerfa og stýrir tæknilegum viðbrögðum við öryggisatvikum í upplýsingakerfum. Markmið breytingarinnar er að efla netöryggi stofnunarinnar, bæta yfirsýn yfir samninga og kostnað vegna UT-mála og tryggja skilvirkan rekstur á upplýsingatækni kerfum stofnunarinnar. Sviðsstjóri er Vilhelm Gauti Bergsveinsson

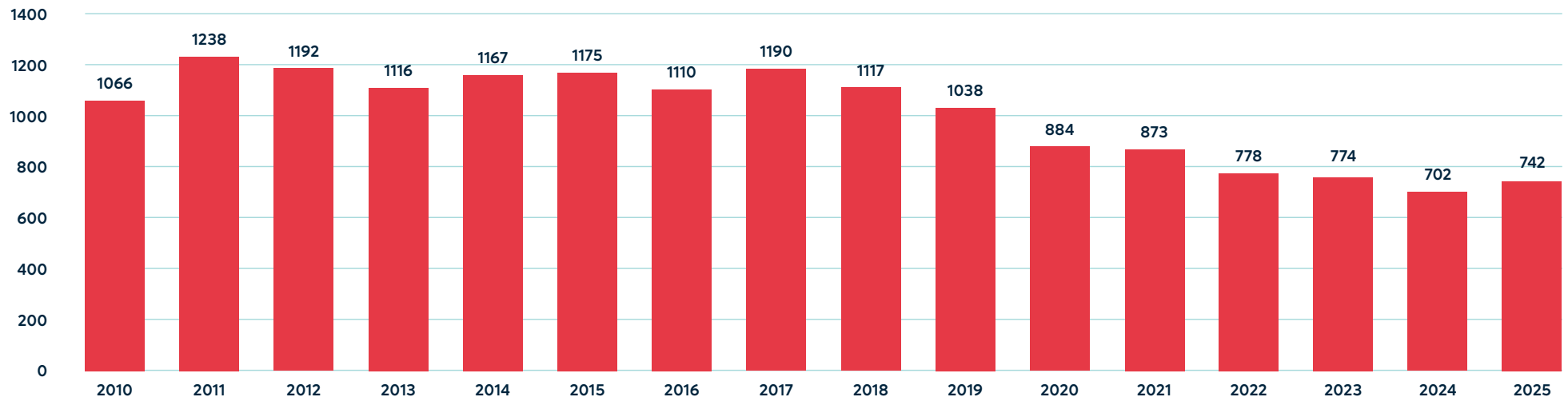
Starfsemi Fjarskiptastofu 2025

Málsmeðferðartími og fjöldi mála í málaskrá

Árið 2025 voru 742 mál skráð í málaskrá Fjarskiptastofu. Það er fjölgun mála miðað við fyrra ár, eins og sjá má á súluritinu hér fyrir neðan. Mál sem skráð eru í málaskrá eru af margvíslegum toga, allt frá innsendum kvörtunum frá neytendum og kvörtunum

vegna truflana til frumkvæðismála af hálfu stofnunarinnar sjálfrar, auk mála sem tilheyra reglulegum störfum starfsmanna svo sem markaðs- og kostnaðargreiningum, úthlutunum tíðna, útgáfu leyfisbréfa og skoðunum á fjarskiptabúnaði skipa.

Fjöldi skráðra mála hjá Fjarskiptastofu árin 2010–2025

Samkvæmt 16. gr. laga nr. 75/2021 um Fjarskiptastofu er stofnuninni gert að leysa úr erindum sem stofnuninni eru send eins fljótt og við verður komið og eigi síðar en innan fjögurra mánaða, nema sérstaklega standi á. Á síbreytilegum og kvikum samkeppnismarkaði er mikilvægt að leysa hratt og örugglega úr ágreiningsmálum, án þess þó að slakað sé á gæðakröfum. Því er sérstaklega fylgst með afgreiðslutíma erinda sem stofnuninni berast. Unnið var út frá þeirri skilgreiningu að mál sem væru eldri en fjögurra mánaða frá stofnun þeirra í málaskrá yrðu merkt sem gul mál og þau sem væru eldri en átta mánaða yrðu merkt rauð.

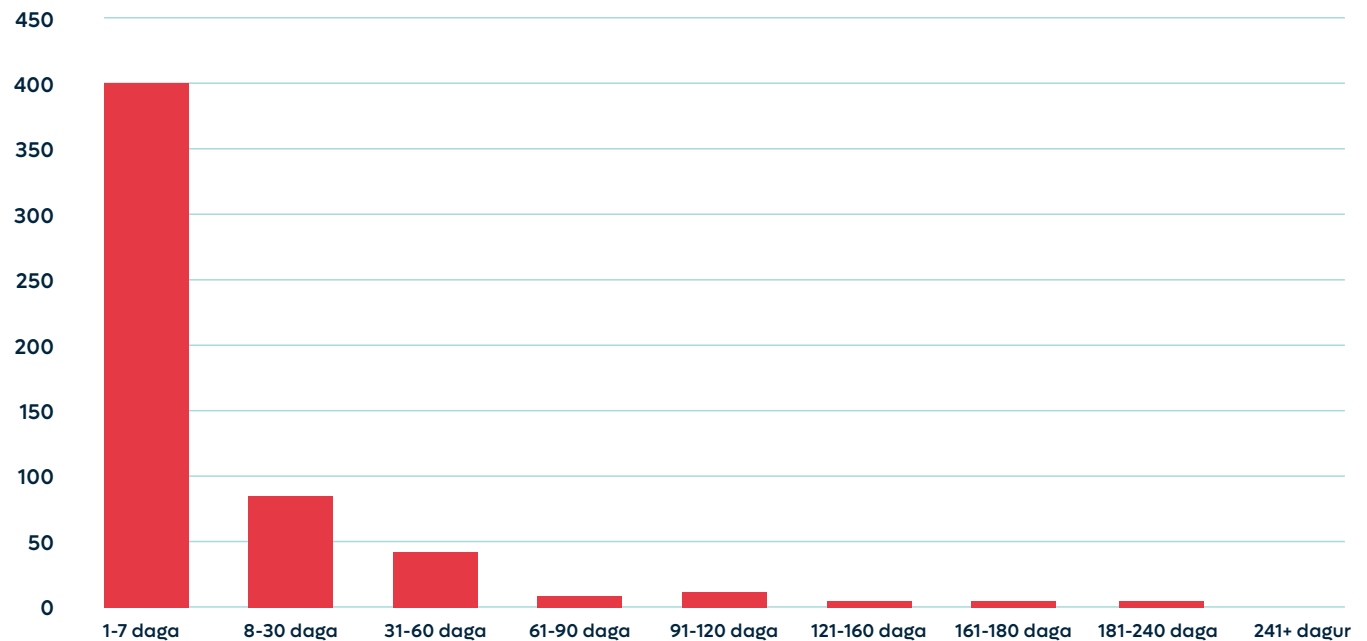
Undir mælikvarða um málsmeðferðartíma erinda falla 569 þeirra 742 mála sem stofnuð voru árið 2025. Stærstan hluta fjölgunar mála miðað við 2024 má rekja til fjölgunar slíkra erinda. Þegar þessar tölur eru teknar saman í byrjun árs 2026 hefur 563 þeirra

verið lokað með afgreiðslutíma sem sjá má á neðangreindu súluriti.

Ólokin erindi stofnuð árið 2025 eru því á þeim tíma sex talsins og flest þeirra stofnuð á síðari hluta eða undir lok árs 2025. Myndin sýnir að leyst er úr yfirgnæfandi meirihluta erinda (nærri 99%) innan þess 120 daga tímafrests sem bundinn er í lög og leyst er úr nærri 87% erinda innan 30 daga.

Erindum frá markaðsaðilum eða viðskiptavinum þeirra hefur farið fækkandi frá því sem var og eru þau nú að jafnaði í kringum 600 talsins. Ágreiningsmálum fjarskiptafyrirtækja sem stofnunin hefur fengið til úrlausnar fer fækkandi og einhvers konar jafnvægi eða fyrirsjáanleiki um framkvæmd reglna og skyldna hefur myndast í samkeppnisumhverfinu.

**Afgreiðslutími lokaðra
erinda – mál stofnuð 2025**

Mögulega má rekja þetta til þess að hin síðari ár hefur eftirlit með markaðsaðilum auknum mæli falist í frumkvæðismálum, sem almennt eru umfangsmeiri og margþættari en úrvinnsla erinda. Í slíkum frumkvæðismálum er m.a. leyst úr álitamálum sem mögulega hefðu annars komið inn á borð stofnunarinnar sem nokkur innsend erindi, hvert vegna sérstaks tilefnis. Spurningum eða álitamálum sem upp koma eftir niðurstöðu frumkvæðismála má þá oft svara með vísan í slíka niðurstöðu án þess að úr verði formlegt erindi eða stjórnsýsluákvörðun.

Kvörtunum frá neytendum hefur einnig fækkað. Í fyrsta lagi má nefna fækkun kvartana vegna óumbeðinna fjarskipta, en Fjarskiptastofa hefur um nokkurra ára skeið markvisst frætt fyrirtæki um gildandi reglur um rafræna markaðssetningu þegar kvartanir vegna þeirra berast. Þar með hefur dregið mjög úr ítrekuðum kvörtunum vegna óumbeðinna fjarskipta frá sömu

aðilunum. Þá hefur stofnunin tekið þátt í Samráðshópi um vernd einstaklinga í aðdraganda kosninga frá stofnun hans árið 2021, þar sem stjórnmalasamtök fá m.a. kynningu á gildandi reglum um samskipti við almenning með fjarskiptum, s.s. símtölum, SMS-skeytum og tölvupósti. Í þeim hópi starfa Fjölmíðlanefnd, Fjarskiptastofa og netöryggissveitin (CERT-IS), landskjörstjórn og Persónuvernd að öflun upplýsinga og greiningu hugsanlegrar ógnar við framkvæmd kosninga sem geta varðað m.a. persónuvernd, upplýsingaóreiðu, netöryggi eða þjóðaröryggi.

Í öðru lagi hefur kvörtunum neytenda vegna reikninga fjarskiptafyrirtækja einnig fækkað. Möguleg skýring gæti verið sú að í dag bjóða fyrirtækin neytendum sínum almennt upp á sjálfsafgreiðslu á „Mínum síðum“, þar sem þeir hafa yfirlit yfir viðskipti sín og áskriftir að þjónustu.

Ýmsar lykiltölur úr starfsemi Fjarskiptastofu árið 2025

Tíðnum úthlutað

Hljóðvarps- og sjónvarpsstöðvar	25
Fastasambönd (fj. linka)	15
Farstöðvakerfi á VHF og UHF	70
MF og HF	0
Skammtímahljóðvarp	50
Tímabundin leyfi	250

Númerum úthlutað

Fjöldi úthlutaðra númera	2.723.440
--------------------------	-----------

Kvartanir vegna truflana

Kvartanir vegna truflana	73
--------------------------	----

Útgáfa leyfisbréfa fyrir radiótæki

Flugvélar	61
Skip	426
Landfarstöðvar á metrabylgju – VHF	194
Landfarstöðvar á desimetrabylgju – UHF	4
Landfarstöðvar á millibylgju – MF	0

Handstöðvar á metrabylgju – VHF	237
Handstöðvar á desimetrabylgju	188
Landmóðurstöðvar á metrabylgju	1
Landmóðurstöðvar á desimetrabylgju	0
Neyðarsendir (PLB)	4
Boðtæki	0

Radióbúnaðarskoðun í skipum og opnum vélbátum

Bátar styttri en 24 m skoðaðir af skoðunarstofum og Samgöngustofu	1.180
Bátar lengri en 24 m og skip	141
Skemmtibátar skoðaðir af eigendum	190

Skoðanir á bátum og skipum yfir 24 m – skipting eftir landsvæðum

Reykjavík	29
Norðvesturkjördæmi	30
Norðausturkjördæmi	31
Suðurkjördæmi	32
Suðvesturkjördæmi	19
Skip skoðuð erlendis/ekki af FST	5

Úthlutun einkennisnúmera MMSI

Númer fyrir skip	200
------------------	-----

Útgáfa skírteina fyrir notendur

Amatörar, innlendir	25
Amatörar, erlendir	5
Amatörar, ýmislegt	50

Skráðar landstöðvar

Fastastöðvar

Metrabylgjustöðvar (VHF)	260
Desimetrabylgjustöðvar (UHF)	30
Millibylgjustöðvar (MF-SSB)	5
Boðtæki	16

Farstöðvar í bifreiðum

Millibylgjustöðvar (MF-SSB)	25
Metrabylgjustöðvar (VHF)	7348
Desimetrabylgjustöðvar (UHF)	136

Handstöðvar og merkjasendar

Metrabylgjustöðvar (VHF)	8468
Desimetrabylgjustöðvar (UHF)	2417
Merkjasendar (vitar)	44
PLB-neyðarbaujur (406 MHz)	138
Ýmis búnaður	33

Stöðvar í skipum

Millibylgjustöðvar MF	8
Milli- og stuttbylgjustöðvar MF/HF	186
Metrabylgjustöðvar VHF	3183
Neyðartalstöðvar GMDSS	641
Radarsvarar SART	113
Radarsvarar SART-AIS	164
Navtex	206
Neyðarbaujur, frífljótandi (406 MHz)	374
Neyðarbaujur í björgunarbátum og inni (406 MHz)	2480
Inmarsat C	211
Iridium	14
Blue Tracker	8
AIS (sjálfvirkt auðkenniskerfi)	1934

Yfirlit yfir útgefið efni

Lista yfir allt útgefið efni Fjarskiptastofu er að finna á vef stofnunarinnar: [ÚTGEFIÐ EFNÍ \(FJARSKIPTASTOFA.IS\)](https://utgefioefni.fjarskiptastofa.is)

Samanburðartölfræði um fjarskiptanotkun í átta löndum

Árlega er gefin út tölfræðiskýrsla sem unnin er í samvinnu Fjarskiptastofu og systurstofnana hennar á Norðurlöndunum og í Eystrasaltlöndunum. Þar eru teknar saman sambærilegar tölur um notkun helstu þátta fjarskiptaþjónustu og þróun undanfarinna ára í löndunum átta. Á heildina litið er fjarskiptanotkun mjög lík í þessum löndum og íbúar þeirra nýta sér sambærilega tækni á svipaðan máta. Þrátt fyrir það má þó víða sjá mun á notkun og þróun einstakra þátta.

Norrænu samanburðarskýrsluna er hægt að nálgast á [VEF STOFNUNARINNAR UNDIR ÚTGEFIÐ EFNÍ](https://vef.stofnunarinnar.undir.utgefioefni.is).

Tölfræðiskýrslur Fjarskiptastofu

Fjarskiptastofa safnar upplýsingum frá skráðum fjarskipta-fyrirtækjum hér á landi um ýmsar stærðir í rekstri og þjónustu

á sviði fjarskipta. Upp úr þeim tölum vinnur stofnunin tölfræðiskýrslur sem sýna upplýsingar um helstu stærðir og fyrirtæki á íslenskum fjarskiptamarkaði. Skýrslurnar eru gefnar út tvisvar á ári, á öðrum ársfjórðungi fyrir allt árið á undan og fjórða ársfjórðungi fyrir stöðuna um mitt sama ár. Markmiðið er að bæta upplýsingagjöf og auka gagnsæi á þessum markaði og eru skýrslur Fjarskiptastofu í samræmi við þær skýrslur sem systurstofnanir FST í nágrannalöndum okkar gefa út.

SKÝRSLURNAR ER HÆGT AÐ NÁLGAST Á VEF STOFNUNARINNAR.

Nokkrar helstu tölulegar upplýsingar um íslenska fjarskiptamarkaðinn fyrri hluta árs 2025:

Heildarfjöldi farsímaáskrifta fjölgar um 1,8% á milli ára. Fjölgun er í samningsbundnum áskriftum en hins vegar fækkar fyrirframgreiddum áskriftum. Fjöldi mínútna úr farsímum var 536 millj. mínútur á fyrri hluta árs 2025; á sama tímabili árið á undan var fjöldinn um 548 millj. mínútur og því dregur úr mínútufjöldanum um 2,3% á milli ára. Gagnamagn á farsímaneti heldur áfram að aukast þótt dregið hafi úr aukningunni; hún var 5,6% á milli ára og eins og undanfarin ár tengist aukningin innleiðingu á 4G og 5G.

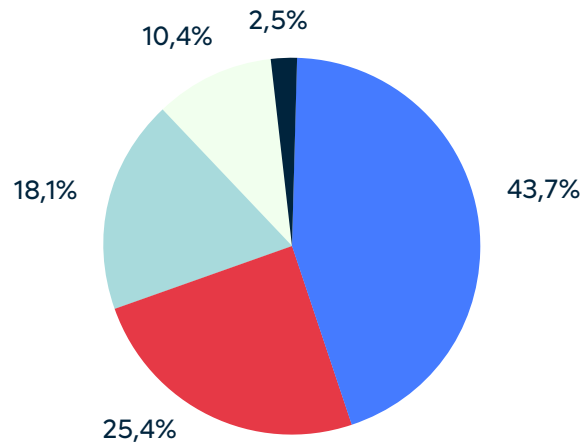
Internettengingum fjölgar lítillega á milli ára. Aukning er í

Ljósleiðaratengingum en á sama tíma hefur orðið mikil hlutfallsleg fækkun xDSL-tenginga, en þeim fækkaði um 41,8% á milli ára og eru einungis um 7.600 talsins um mitt ár 2025. Ljósleiðaratengingar voru um mitt ár 2025 tæp 95% allra internettenginga og núverandi fjöldi ljósleiðaratenginga er nú um 141.000.

Heildargagnamagn á fastaneti jókst um 3,3% á milli ára og er um 89% gagnamagnsins vegna niðurbætur en 11% vegna upphals.

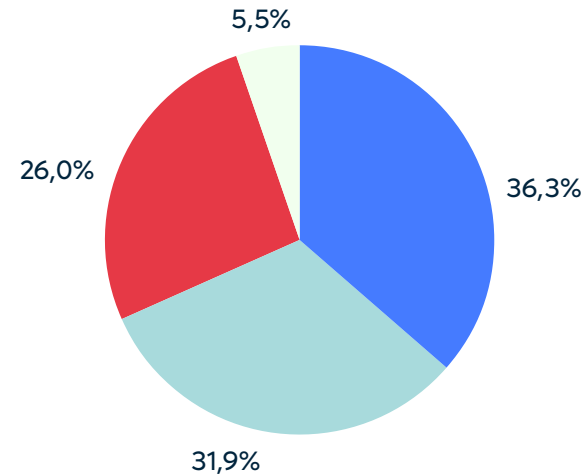
Fjöldi internettenginga

Markaðshlutdeild eftir fyrirtækjum í lok árs 2025

Farsímaáskriftir

Markaðshlutdeild eftir fyrirtækjum í lok árs 2025

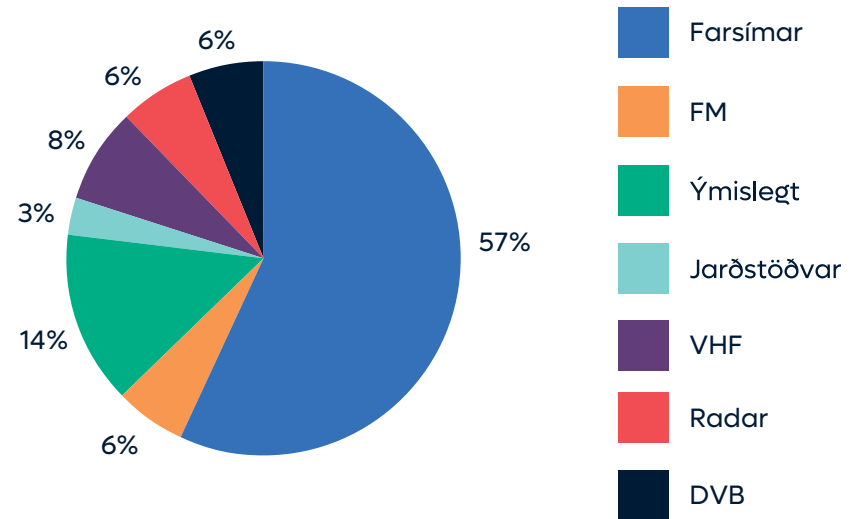
Fjarskiptamarkaður og fjarskiptainnviðir

Fjarskiptamarkaðurinn tekur sífelldum breytingum eftir því sem tækni og lagalegt umhverfi þróast, bæði á Íslandi og á heimsvísu.

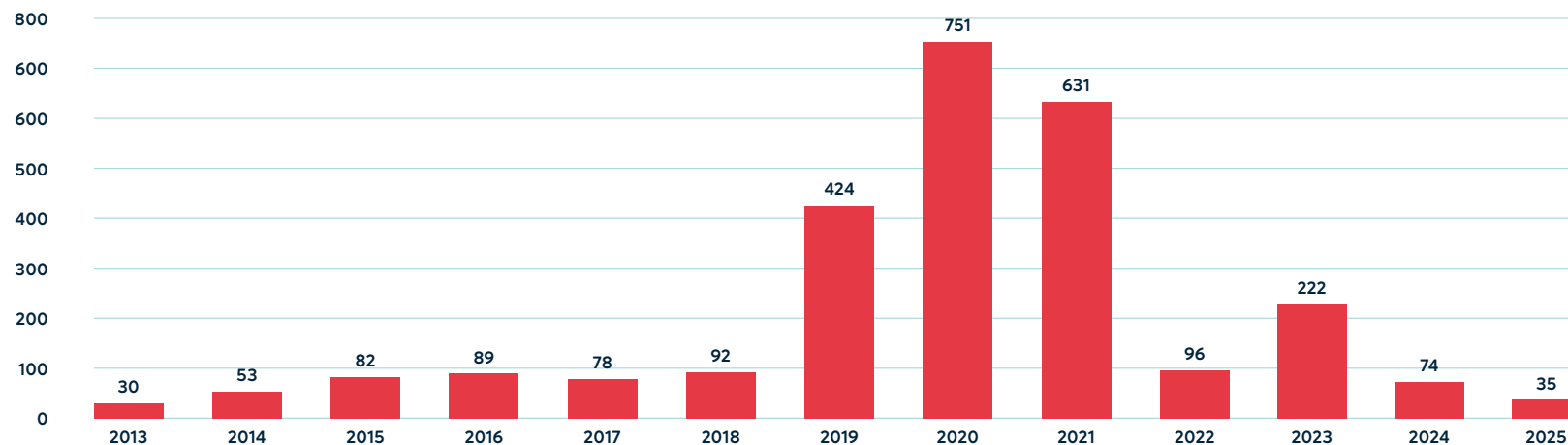
Eftirlit með ljósvakanum – Truflanavakt Fjarskiptastofu

Truflanaleit er ráðandi þáttur í starfsemi tíðnieftirlits hjá Fjarskiptastofu. Árið 2025 greindust 35 truflanir, en það er veruleg fækkun á milli ára og skiptinguna má sjá á mynd 1. Nokkrar skýringar eru á fækkuninni og lokun á 2G- og 3G-kerfum hefur t.a.m. fækkað truflunum á milli kerfa.

Yfirlit yfir radiótruflanir árið 2024.

Fjöldi tilkynntra truflana 2013 til 2025

Áreiðanleg og áfallapolin fjarskiptanet

Stafræn væðing einkennir þróun samfélagsins og sú breyting er mjög hröð. Allir íbúar, fyrirtæki, opinberar stofnanir og mikilvægir innviðir samfélagsins reikna sífellt með aðgengi að öruggum og öflugum fjarskiptanetum og -þjónustu. Fjarskiptanet gegna lykilhlutverki í stafrænni þjónustu og eru í raun grunnurinn sem öll stafræn þjónusta byggir á. Fjarskiptastofa telur því nauðsynlegt að tryggja að þessi grunnur sé traustur og áfallapolinn.

Á undanförunum misserum hafa orðið rekstraráföll í fjarskiptakerfum þar sem fjarskiptaþjónusta við almenning hefur dottið út. Háværar raddir hafa heyrst um að nauðsynlegt sé að fyrirbyggja að slík atvik endurtaki sig. Í áhættumati Fjarskiptastofu fyrir þjóðaröryggisráð árið 2022 kom skýrt fram að við lýði er tiltekinn markaðsbrestur þegar kemur að fjarskiptaöryggi, sem lýsir sér

í því að fjarskiptafélögin hérlandis treysta sér ekki til – og ber heldur ekki lagaskylda til – að gera ýrustu ráðstafanir til að tryggja áfallapol fjarskipta í öllum tilfellum, m.a. þegar upp koma stórir og fátíðir atburðir.

Innviðasvið Fjarskiptastofu hefur lagt fram drög að áætlun um það hvernig stuðla megi að þróun og áframhaldandi uppbyggingu fjarskiptaneta hér á landi þar sem markmiðið er meiri áreiðanleiki og áfallapol umræddra kerfa. Sett hafa verið fram markmið um áreiðanleg og áfallapolin fjarskiptanet en þar koma fram mælikvarðar til tíu ára. Verkefni Fjarskiptastofu um áreiðanleg og áfallapolin net var sett í opið samráð í lok október 2024 og unnin hefur verið samantekt upp úr athugasemdum og ábendingum sem tengjast verkefninu. Fjarskiptastofa hefur átt í samtali við innviðaráðuneytið um útgáfu þessara markmiða og stefnt er að útgáfu á þeim árið 2026.

Þá hefur Fjarskiptastofa verið virkur þátttakandi í verkefnum sem lúta að þjóðaröryggi, m.a. á sviði upplýsingaöryggis og áfallapolsmála. Afar áhugavert er að fylgjast með þeirri þróun sem hefur átt sér stað innan NATO, en sú vinna nýtist Íslandi vel þegar kemur að því efla viðnámsþrótt landsins á sviði stafrænnar þjónustu.

Jarðhræringar héldu áfram á Reykjanesi á árinu. Fjarskiptakerfin hafa undanfarin ár staðist hamfarirnar vel, sem má þakka góðu samstarfi við fjarskiptafélögin en samskipti þeirra á milli fara fram á viðbragðsrás Fjarskiptastofu.

Útfösun á eldri 2G- og 3G-farnetstækni

Á síðari hluta ársins 2025 hófu fjarskiptafyrirtækin markvisst að undirbúa og hrinda í framkvæmd lokun á eldri 2G- og 3G-farnetskerfum, sem er í samræmi við alþjóðlega þróun sem nú er í fullum gangi víða um heim. Í nýlegri skýrslu alþjóðasamtaka farnetfyrirtækja (GSMA) kemur fram að síðan í júní á síðasta ári hafi 83 ríki lokað þessum kerfum eða sett þau í lokunarferli, auk þess sem fram kemur að Evrópuríki séu leiðandi í þessum efnum með u.þ.b. helmingshlutdeild. Reynslan hefur sýnt að lokun eldri farnetskerfa hefur í för með sér ýmsar áskoranir af tæknilegum, viðskiptalegum og samfélagslegum toga og samtök evrópskra fjarskiptaeftirlitsstjórnvalda (BEREC) hafa tekið saman yfirlitsskýrslu sem varpar ljósi á þetta.

Nýrri kynslóðir farnetsþjónustu (4G og 5G) bjóða upp á meiri gagnaflutningshraða og minni þakkaðotíð (e. latency) en eldri kerfi ráða við. Nýju kerfin ná að anna fleiri tengdum tækjum á sama tíma og bjóða upp á snurðulausa yfirfærslu á farnetssambandi um þráðlausan aðgangspunkt (WiFi). Með því að notast við lægri

tíðnisvið fyrir yngri kynslóðir farnetsþjónustu hefur útbreiðsla hennar orðið langdrægari. Almenn og aukin notkun á nýrri kynslóðum farnetsþjónustu hefur lækkað kostnað á kerfis- og endabúnaði og gert reksturinn hagkvæmari. Með almennt minnkandi hlutdeild eldri farnetskerfa í þjónustuframboði á heimsvísu hefur viðhald kerfanna orðið kostnaðarsamara og vöruframboð minnkað, bæði á nýjum búnaði og varahlutum. Þetta hefur jafnframt haft í för með sér aukna rekstraráhættu eldri farnetskerfa.

Framangreind atriði eru vitanlega ekki einu ástæður þess að eldri farnetskerfum er víða um heim verið að loka í nokkuð hægum skrefum. Netrekendur standa einnig frammi fyrir þeirri áskorun að það er bæði dýrara og flóknara að reka margar kynslóðir farneta samtímis.

Hér á landi hefur í nokkur ár legið fyrir að starfandi farnetsrekendur ætluðu sér að loka 2G- og 3G-kerfum í nálægri framtíð. Í nóvember 2022 tilkynntu fyrirtækin síðan um þau sameiginlegu áform sín að loka eldri kerfum með samræmdum hætti fyrir árslok 2025, en sú ákvörðun var tekin að frumkvæði og á ábyrgð fyrirtækjanna sjálfra og út frá viðskiptalegum forsendum þeirra. Skipulagning og útfærsla þessarar útfösunar var þó ekki sameiginleg heldur á hendi hvers fjarskiptafyrirtækis.

Þótt Fjarskiptastofa hafi aðstoðað fjarskiptafyrirtækin við að koma sér saman um samræmda og heildstæða útfösun á farnetskerfunum hefur sjálf framkvæmdin ekki verið háð eftirliti stofnunarinnar, enda byggir lokunin ekki á lagafyrirmælum eða ákvörðun stjórnvalda með stoð í lögum. Hlutverk Fjarskiptastofu hefur því einkum falist í því að fræða notendur um þessa kerfisbreytingu og stuðla að fyrirsjáanleika um áhrif breytinganna.

Þetta hefur stofnunin m.a. gert með því að birta fjölmargar fréttir og tilkynningar um efnið á heimasíðu sinni og svara spurningum fjölmiðla þar að lútandi.

Framkvæmd útfösunar og áskoranir vegna símtala í númerið 112

Fjarskiptafyrirtæki á Íslandi hafa unnið að útfösun eldri farnetskerfa (2G og 3G) í samræmi við þá alþjóðlegu þróun sem átt hefur sér stað undanfarið. Útfösunin hefur verið framkvæmd í áföngum með það að markmiði að lágmarka áhrif á notendur og tryggja samfellu í farnetsþjónustu.

Í framkvæmd hafa fjarskiptafyrirtækin m.a. fækkað sendistöðum sem styðja við eldri kerfi og dregið smám saman úr útbreiðslu þeirra áður en lokað hefur verið fyrir þjónustuna að fullu. Þessi ráðstöfun hefur dregið úr gagnaflutningshraða í netinu en hefur haft minni áhrif á útbreiðslusvæðið, a.m.k. enn sem komið er. Aðgerðirnar hafa einnig verið skipulagðar eftir landsvæðum til að auðvelda notendum aðlögun að breytingunum og gefa þeim svigrúm til uppfærslu á búnaði.

Í dag er staða útfösunarinnar sú að allir farnetsrekendur hafa lokað öllum 2G-kerfum sínum hér á landi. Varðandi 3G-kerfin er útfösun hjá Sýn og Nova að mestu lokið, fyrir utan suðvesturhornið (höfuðborgarsvæðið). Síminn vinnur að endurskipulagningu útfösunar á sínu 3G-kerfi og gerir ráð fyrir að þeirri vinnu ljúki sumarið 2026, en 3G-kerfi Símans hefur verið að þynnast með lokunum á einstaka sendum og er nú um 90% af fyrri stærð.

Ein helsta áskorunin við útfösunina hefur tengst eldri farsímum sem nota eingöngu 2G- eða 3G-tækni til að hringja neyðarsímtöl úr eldri farsímum. Slík tæki geta í sumum tilvikum eingöngu tengst

2G- eða 3G-kerfum og styðja ekki nýrri lausnir fyrir raddsamskipti í 4G- og 5G-netum, s.s. VoLTE (Voice over LTE).

Í tengslum við lokun kerfanna hafa fjarskiptafyrirtækin og Fjarskiptastofa lagt áherslu á að upplýsa notendur um mikilvægi þess að nota farsíma sem styðja nýrri farnetstækni. Markmiðið er að tryggja að neyðarsímtöl geti farið fram með áreiðanlegum hætti í nýrri kynslóð farnetskerfa.

Í nóvember á síðasta ári gaf Fjarskiptastofa út leiðbeiningar til farsímafyrirtækja um flutning símtala í tengslum við þessa kerfisbreytingu þar sem markmiðið var að lágmarka möguleg áhrif útfösunar á aðgengi almennings að neyðarþjónustu.

Á haustmánuðum 2025 komu fram upplýsingar um að tilteknir notendur hefðu lent í vandræðum með aðgengi að neyðarnúmerinu 112. Þegar málið var kannað náðar óskaði Fjarskiptastofa eftir frekari upplýsingum frá fjarskiptafélögunum um stöðu útfösunarinnar í ljósi mikilvægis þeirrar þjónustu sem veitt er í neyðarnúmerinu 112. Jafnframt spurði stofnunin hvort framkomnar upplýsingar um aðgengi að neyðarnúmerinu 112 gætu haft áhrif á það hvort lokun kerfanna héldi áfram að óbreyttu og hvaða ráðstafanir ætti að gera vegna notenda sem ekki næðu í neyðarnúmerið 112 eftir að eldri kerfum væri lokað. Þessi upplýsingabeiðni stofnunarinnar leiddi m.a. til þess að félögin frestuðu útfösuninni um sinn, auk þess sem stofnunin kallaði eftir áhættumati frá félögunum vegna útfösunarinnar.

Áhrif lokunar á nettengd tæki

Lokun 2G og 3G getur haft áhrif á tiltekinn búnað sem nýtir farnet til gagnaflutnings. Þar er einkum um að ræða eldri M2M- og

IOT-tæki (e. Machine to Machine og Internet of things), svo sem öryggiskerfi, lyftur, mælabúnað og önnur fjartengd stjórn- og eftirlitskerfi sem byggja á eldri farnetstæki.

Í tengslum við útfösunina hafa fjarskiptafyrirtækin haft samband við viðskiptavinina sína og rekstraraðila slíkra kerfa, eftir því sem unnt hefur verið, til að upplýsa um fyrirhugaðar breytingar og hvetja þá til að uppfæra eða endurnýja í búnað sem styður nýrri farsímataækni.

Ýmis öryggis- og heilsutengd þjónusta, t.d. neyðarhnappar á vegum öryggisfyrirtækja og lækningatæki, reiðir sig á þráðlaust farnetssamband yfir 2G- og 3G-net til að virkja, stýra eða hafa eftirlit með viðkomandi þjónustu. Fjarskiptastofa taldi því vera sérstakt tilefni til að ræða við helstu ábyrgðar- og eftirlitsaðila slíkra tækja um áætlaða lokun þessara kerfa, fyrst og fremst til að umræddir aðilar gætu gert nauðsynlegar ráðstafanir og uppfært eða skipta út SIM-kortum í viðkomandi búnaði til að gera hann tæknilega samhæfðan nýrri kynslóðum farneta, en einnig til að aðilarnir gætu frætt viðskiptavinina sína og notendur um kerfisbreytinguna.

Í þessu sambandi er þó rétt að geta þess að fjarskiptafyrirtæki hafa ekki heimild til að skylda eigendur eða rekstraraðila slíkra tækja til að uppfæra búnað sinn, enda er viðkomandi búnaður í eigu og á ábyrgð þeirra aðila sem reka eða nýta hann. Í reynd er staðan sú að fjarskiptafyrirtæki búa í mörgum tilvikum ekki yfir upplýsingum um hverjir eru notendur nettengds búnaðar og/ eða hvernig hægt er að hafa samband við þá. Ábyrgðin á því að tryggja að slíkur búnaður sé samhæfður þeirri fjarskiptatækni sem í boði er hverju sinni hvílir því á eigendum eða rekstraraðilum viðkomandi þjónustu.

Áhrif lokunar á útbreiðslu og aðgengi að þjónustu

Við útgáfu tíðniheimilda setur Fjarskiptastofa almennt það skilyrði að útbreiðsla viðkomandi fjarskiptaþjónustu nái tiltekinni lágmarksútbreiðslu, oftast á landinu öllu en stundum svæðisbundið. Í skilmálum núverandi tíðniheimilda fyrir almenna farnetsþjónustu eru sett tiltekin mælanleg viðmið sem hægt er að leggja til grundvallar þegar meta skal hvort tíðnirétthafi uppfylli skuldbindingar sínar. Útbreiðslukröfur miðast við að þjónustan (að uppfylltum lágmarksgæðum) nái til tiltekins hlutfalls lögheimila og vinnustaða með heilsársatvinnustarfsemi á landsvísu og yfirleitt eru útbreiðslukröfurnar útfærðar með tímasettri áfangaskiptingu. Í næsta áfanga gildandi tíðniheimilda skal farnetsþjónusta með 150 Mb/s gagnaflutningshraða ná til a.m.k. 95% lögheimila og vinnustaða með heilsársatvinnustarfsemi á landinu öllu fyrir 31. desember 2026 og til 99% þessara aðila með 250 Mb/s fyrir árslok 2027. Mælingar sýna að í dag er útbreiðsla háhraðafarnetsþjónustu almennt vel yfir þessum mörkum, þótt enn sem komið er nái gagnaflutningshraðinn ekki tilskildum hraða í öllum tilvikum.

Ef gera á tilteknar kröfur um útbreiðslu farnetþjónustu utan byggða er nauðsynlegt að afmarka þjónustusvæðið landfræðilega með skýrum hætti. Það getur verið vandasamt verkefni, sérstaklega ef ekki er hægt að styðjast við þekktar og viðurkenndar landfræðilegar markalínur, eins og á t.d. við um formleg svæðismörk sveitarfélaga. Hvað varðar vegakerfið sérstaklega er hægt að leggja til grundvallar landfræðilega legu og flokkun vega samkvæmt kortagrunni Vegagerðarinnar. Í gildandi tíðniheimildum er gerð krafa um útbreiðslu háhraðafarnetsþjónustu á stofnvegakerfinu og skal þjónusta með 10 Mb/s hraða vera í boði á 100% þess fyrir 31. desember 2028, eftir því sem það er tæknilega mögulegt.

Þessar útbreiðsluskuldbindingar eru tíðnirétthöfum talsvert kostnaðarsamar og ná ekki til tengivega.

Að öðru leyti en hér hefur verið tilgreint eru ekki gerðar sérstaklega afmarkaðar og mælanlegar kröfur um útbreiðslu háhraðafarnetsþjónustu hér á landi. Þó er gerður sá almenni fyrirvari í gildandi tíðniheimildum að í nýrri kynslóðum farnetsþjónustu skuli útbreiðsla þjónustu ekki vera lakari en í tíð eldri farnetskerfa, en fyrir utan svæði sem eru sérstaklega afmörkuð, s.s. lögheimili, vinnustaði og stofnvegakerfið, er átt við landmassann og miðin í heild sinni. Við mælingu á því hvort sú almenna krafa sé uppfyllt er horft til þess að útbreiðsla á landmassa og miðum í heild sinni væri hlutfallslega ekki lakari en í tíð eldri kerfa. Þá er ekki gerð krafa um að tilteknir staðir utan byggða og stofnvega séu áfram innan þjónustusvæðis eftir uppbyggingu á nýjum farnetskerfum, enda er þjónusta á slíkum stöðum ekki sérstaklega kortlögð og mælanleg eftir landfræðilega afmörkuðum skilgreiningum.

Alþjónusta sem varnagli

Samkvæmt fjarskiptalögum eiga landsmenn rétt til aðgangs að

tiltekinni lágmarksþjónustu í fjarskiptum á viðráðanlegu verði og óháð búsetu. Í lögum er þessi þjónusta nefnd alþjónusta og er réttur til hennar bundinn við skráð lögheimili og vinnustaði með heilsársatvinnustarfsemi. Með breytingu á fjarskiptalögum árið 2018 var ákveðið að gera alþjónustu tæknilega hlutlausu, þ.e. að uppfylla mætti kröfu um lágmarksþjónustu um símasamband og gagnaflutning óháð því hvort tæknin byggði á þjónustu í fastanetum á borð við ljósleiðara eða þráðlausum fjarskiptalausnum eins og almennri farnetsþjónustu.

Samkvæmt ákvörðun Fjarskiptastofu nr. 6/2024 hefur Neyðarlínan verið útnefnd sem alþjónustuveitandi fyrir landið allt. Helgast sú útnefning af því að alþjónusta er yfirleitt í boði á markaðsforsendum, nema í fáum undantekningatilfellum, en þá geta t.d. landfræðilegar aðstæður verið krefjandi. Við útnefninguna var horft til þess að Neyðarlínan býr yfir mikilli reynslu og þekkingu á því að tryggja fjarskiptasamband við slíkar aðstæður. Í fyrrnefndri ákvörðun Fjarskiptastofu eru kröfur til alþjónustu skilgreindar og kortlagt hvaða lögheimili og vinnustaðir með heilsársatvinnustarfsemi búa ekki við fullnægjandi þjónustugæði. Samkvæmt þeim gögnum sem ákvörðun Fjar-

skiptastofu byggði á voru ekki nema um 100 lögheimili á landinu öllu sem bjuggu ekki við lágmarkskröfur alþjónustu, án þess að grípa þyrfti til sértækra úrræða. Það er hlutverk Neyðarlínunnar að tryggja þessum heimilum fullnægjandi fjarskiptasamband á gildistíma alþjónustuútnefningarinnar sem gildir til ársloka 2028.

Líta verður á alþjónustuútnefningu Neyðarlínunnar sem ákveðinn varnagla og tryggingu fyrir því að öll lögheimili og vinnustaðir landsins búi við lágmarks fjarskiptasamband, óháð lokun eldri farnetskerfa.

Tíðnistjórnun

Tíðnirófið er takmörkuð náttúruauðlind og nauðsynlegt að það sé notað á skilvirkan hátt svo fjarskiptanet geti virkað án truflana. Fjarskiptatæki þróast hratt og sú þróun kallar á skilvirka stjórnun á tíðnirófinu. Þessi stjórnun er lykilatriði til að tryggja samstillingu ýmissa radíókerfa án þess að fjarskiptakerfin valdi truflunum hvert öðru. Tíðnieftirlitið er því eins og augu og eyru tíðniskipulagsins og tíðniúthlutana.

Samráð um breytingar á skilyrðum tíðniheimilda var sett af stað árið 2024 og í framhaldinu voru endurútgefnar tíðniheimildir fjarskiptafélaganna og Öryggisfjarskipta í október 2025. Þessi breyting á að stuðla enn betur að skilvirkri nýtingu tíðnisviðsins, auðlind sem Fjarskiptastofu ber samkvæmt lögum skylda til að tryggja að sé nýtt á sem hagkvæmastan hátt fyrir samfélagið.

Alþjónusta

Eftirlit með gjaldskrá alþjónustu

Fjarskiptastofa fylgist með verðlagi og þróun smásöluverðs á fjarskiptaþjónustu sem fellur undir alþjónustu. Eftirlitið nær til allra fjarskiptafyrirtækja sem veita almenna fjarskiptaþjónustu og reka almenn fjarskiptanet, þar á meðal þeirra sem kunna að gegna hlutverki alþjónustuveitanda.

Stofnunin vaktar reglulega verðþróun á m.a. línugjaldi, nothæfri netaðgangspjónustu og símapjónustu. Jafnframt er metið hvort endanotendur sem eiga rétt á alþjónustu njóti jafnræðis, m.a. með hliðsjón af verðlagi um land allt, tekjum neytenda og því hvort ákveðnir hópar séu í meiri hættu en aðrir á að geta ekki nýtt sér þá lágmarkspjónustu sem kveðið er á um í reglugerð um alþjónustu á sviði fjarskipta nr. 1100/2022.

Á árinu gerði Fjarskiptastofa einnig verðsamanburð á sambærilegri fjarskiptaþjónustu á Norðurlöndunum og verðlagi hér á landi. Samanburðurinn náði til heimasíma, farsíma og nothæfrar netaðgangspjónustu og niðurstöðurnar sýndu að verðlagning þessarar þjónustu á Íslandi er í samræmi við verðlag á sambærilegri þjónustu á þeim Norðurlöndum sem voru höfð til hliðsjónar. Þegar kostnaður við þessa þjónustu var lagður saman, án tillits til kaupmáttarjafnaðar, reyndist hann einnig vera undir framfærsluviðmiðum umboðsmanns skuldara.

Með hliðsjón af þessum niðurstöðum taldi Fjarskiptastofa að smásöluverð alþjónustu væri viðráðanlegt fyrir tekjulága. Þá var

það jafnframt mat stofnunarinnar að neytendur með sérþarfir séu ekki útilokaðir frá aðgangi að slíkri þjónustu. Því var ekki talin ástæða til að hefja undirbúning að útnefningu alþjónustuveitanda samkvæmt 11. gr. reglugerðar nr. 1100/2022, enda stæði endanotendum áfram til boða skilgreind lágmarkspjónusta á viðráðanlegu verði.

Neyðarlínan leiðir alþjónustuverkefni til að bæta fjarskipti víða um land

Míla hf. hefur hafið áfangaskipta niðurlagningu koparheimtauga-kerfisins sem hefur þjónað landsmönnum í yfir hundrað ár. Við yfirfærslu yfir í nýja tækni er almennt gert ráð fyrir að notendur

haldi viðunandi fjarskiptasambandi, ýmist með ljósleiðara eða farneti. Greining sem gerð var í byrjun árs 2024 leiddi þó í ljós að um 100 lögheimili og vinnustaðir víðs vegar um landið gætu ekki treyst á fullnægjandi farnetstengingu við lokun kerfisins.

Í kjölfarið útnefndi Fjarskiptastofa Neyðarlínuna ohf. sem alþjónustuveitanda fjarskiptatenginga. Neyðarlínan hefur gert áætlun um uppbyggingu farnetssenda og annarra tæknilausna til að tryggja síma- og netaðgang á viðkomandi stöðum. Reynt er að haga uppsetningu senda þannig að auk þess að koma á farnetsþjónustu á tilgreindum staðföngum náist einnig að bæta farnetsþjónustu á svæðum í nágrenninu, s.s. vegum þar sem þekkt er að ökumenn geti lent í vandræðum í erfiðri færð. Fjármögnun

verkefnisins er tryggð með framlögum úr jöfnunarsjóði alþjónustu og hefur Fjarskiptastofa úthlutað fjárheimildum til Neyðarlínunnar fyrir árin 2024 og 2025.

Vefsjá Fjarskiptastofu

Í febrúar 2024 opnaði Fjarskiptastofa nýja [vefsjá](#) fyrir almenning. Vefsjáin er hugsuð til upplýsingar fyrir alla sem vilja kynna sér stöðu og þróun fjarskiptauppbýggingar á Íslandi, hvort sem um er að ræða tengingar heimila og fyrirtækja við ljósleiðara eða uppbyggingu farneta á landsvísu. Á meðal þess sem skoða má í vefsjónni er:

- Fjarskiptaaðgengi staðfanga (heimila og fyrirtækja) um fastanet þar sem þekja sýnir staðföng landsins sem punkta í ólíkum litum eftir því hversu gott aðgengið er að fastaneti.
- Fjarskiptaaðgengi um farnet þar sem þekja sýnir gæði farnetssambands á staðföngum landsins.
- Yfirlit yfir 2G, 3G, 4G og 5G sem sýnir áætlaða útbreiðslu farnetsmerkis allra fyrirtækja.
- Yfirlit yfir samband á stofnvegum sem sýnir alla vegakafla þar sem samband næst frá einhverjum markaðsaðila.
- Farnetsmælingagögn úr mælingum á 4G þar sem hægt er að skoða alla mælipunkta á korti.

Þá eru í fyrsta sinn birtir mælikvarðar sem háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytið hefur ákvarðað fyrir uppbyggingu ljósleiðara í byggð og uppbyggingu farneta á stofnvegum landsins.

- Fjarskiptamælikvarði: Þéttbýlisstaðir og byggðarkjarnar landsins sýndir sem flákar á korti. Þeir sem náð hafa 80% ljósleiðaraútbreiðslu eru litaðir grænir og þeir sem ekki hafa náð því markmiði eru litaðir á litaskala eftir stöðu.
- Fjarskiptamælikvarði: Stofnvegir landsins sýndir sem línur á korti. Þeir kaflar stofnvega þar sem hraði farnets nær ekki 10 Mb/sek. eru litaðir rauðir og kaflar sem bæst hafa við vegna samnýtingar eru merktir með einkennandi lit.

Neytendamálar og friðhelgi einkalífs

Eitt helsta hlutverk Fjarskiptastofu er að gæta hagsmuna neytenda á fjarskiptamarkaði og stuðla að vernd þeirra í viðskiptum þeirra við fjarskiptafyrirtæki. Stofnunin birtir upplýsingar fyrir neytendur, kemur að ráðstöfunum til að vernda persónuupplýsingar og friðhelgi einkalífs og vinnur að því að tryggja viðhald og öryggi í almennum fjarskiptanetum.

Á vef Fjarskiptastofu er að finna sérstakt vefsvæði sem helgað er neytendum. Þar má senda stofnuninni erindi, kvartanir og fyrirspurnir ef neytendur telja að fjarskiptafyrirtæki brjóti gegn skyldum sem kveðið er á um í lögum eða almennum heimildum og rekstrarleyfum. Slík erindi skipta nokkrum tugum á ári hverju þótt

aðeins hluti þeirra endi í formlegu úrlausnarferli. Þá eru ótalin þau tilvik þar sem aðstoð og ráðgjöf er veitt í gegnum síma og ýmsum fyrirspurnum svarað. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir nokkrum áhugaverðum verkefnum og málum stofnunarinnar árið 2025.

Úttekt á notkun vefþjónustuaðila á vefkökum

Alkunna er að þegar við heimsækjum vefsíður birtist tilkynning um notkun svokallaðra vefkaka (e. cookies) og okkur er boðið að samþykkja eða hafna notkun þeirra eða velja stillingar fyrir slíka vinnslu. Þessir valmöguleikar eru þó ekki alltaf allir til staðar.

Vefkökum má í einföldu máli líkja við skráningu á því sem gerist á vefsíðu í samskiptum við notendur og þær eru m.a. notaðar til að tryggja virkni vefsíðna og fylgjast með notkun þeirra. Einnig geta þær verið nýttar til að safna upplýsingum um hegðun notenda, t.d. til að greina áhugasvið eða kauphegðun í markaðstilgangi. Slík vinnsla getur ýmist verið ópersónugreinanleg eða tengst beint aðgangi eða reikningi einstaklings, en lagareglur um formkröfur gera þó ekki greinarmun á þessu.

Af þessum sökum gilda ákveðnar reglur um upplýsingagjöf vegna notkunar vefkaka og, þegar við á, um samþykki notenda. Fjarskiptastofa taldi því tilefni til að ráðast í frumkvæðisúttekt á framkvæmd þjónustuaðila sem starfa sem milliliðir í sölu á vöru og þjónustu á netinu, svokölluðum vefþjónustuaðilum. Slíkir aðilar byggja starfsemi sína að verulegu leyti á samskiptum við viðskiptavinum á netinu vegna kaupa á vörum og þjónustu.

Fjarskiptastofa skoðaði notkun vefkaka hjá átta vinsælum vefþjónustuaðilum hér á landi. Markmið úttektarinnar var að kanna hvort notkun þeirra samræmdist þeim formkröfum sem gilda um vefkökur. Frumniðurstöður bentu til þess að almennt væri þörf á talsverðum úrbótum, m.a. hvað varðar fræðslu til notenda og skilyrði um samþykki þegar það á við. Niðurstöðuskýrsla úttektar Fjarskiptastofu hefur að geyma bæði fræðslu um vefkökur og leiðbeiningar um skyldur þeirra aðila sem nota þær og er því gagnlegt lesefni fyrir alla sem vilja kynna sér reglurnar betur.

Aðgengi að fjarskiptaumferðargögnum

Fjarskiptastofa komst að þeirri niðurstöðu í ákvörðun nr. 2/2025 að fjarskiptafyrirtæki mætti ekki afhenda skattrannsóknarstjóra

fjarskiptagögn um tiltekinn notanda. Fjarskiptafyrirtækið hafði leitað til stofnunarinnar eftir að hafa fengið beiðni frá skattrannsóknarstjóra um upplýsingar um eiganda eða notanda ákveðinnar IP-tölu, ásamt staðsetningarupplýsingum, en fyrirtækið hafði áður aðeins afhent lögreglu slík gögn. Frummat Fjarskiptastofu var að ekki væri heimilt að afhenda umbeðnar upplýsingar og þar sem skattrannsóknarstjóri mótmælti þeirri niðurstöðu og setti fram lagarök því til stuðnings var tekin formleg og kæránleg ákvörðun í málinu.

Niðurstaða Fjarskiptastofu var sú að beiðni skattrannsóknarstjóra félli ekki undir þær undantekningar sem fjarskiptalög nr. 70/2022 gera ráð fyrir um aðgang að fjarskiptagögnum notenda. Samkvæmt lögunum má almennt aðeins afhenda slík gögn lögreglu eða ákærvaldi vegna rannsóknar sakamála, og þá að jafnaði á grundvelli dómsúrskurðar. Fjarskiptastofa taldi að skattrannsóknarstjóri hefði hvorki stöðu lögreglu né ákærvalds í þessum skilningi og hefði því ekki sjálfstæða heimild til að óska eftir gögnunum.

Í ákvörðun sinni vísaði Fjarskiptastofa til bæði innlendrar og evrópskrar löggjafar um friðhelgi einkalífs og fjarskiptaleynd. Stofnunin benti á að í framkvæmd hafi lengi verið lögð rík áhersla á vernd slíkra upplýsinga og einnig var vísað til þess að Evrópudómstóllinn hefði ítrekað undirstrikað að aðgangur stjórnvalda að fjarskiptagögnum verði að byggjast á skýrum lagaheimildum og vera bæði nauðsynlegur og takmarkaður.

Fjarskiptastofa taldi jafnframt að almennar heimildir um gagnaöflun stjórnvalda í persónuverndarlögum dygðu ekki til að víkja til hliðar sértækari reglum fjarskiptalaga um vernd fjarskiptagagna. Því gætu viðtækar rannsóknarheimildir

stjórnvalda, s.s. hjá skattrannsóknarstjóra, ekki gengið framur þeim sérstöku skilyrðum sem gilda um vinnslu fjarskipta-umferðarupplýsinga.

Reikigjöld í Bretlandi felld undir heimaverðskrá

Fjarskiptastofu barst kvörtun vegna gjaldskrár Símans hf. fyrir reikipjónustu í Bretlandi, þ.e. að fyrirtækið byði upp á sérstakan útlandapakka þegar ferðast er til Bretlands í stað þess að veita þjónustu samkvæmt Roam Like at Home-fyrirkomulaginu. Kvörtunaraðili nefndi til samanburðar að bresk fjarskiptafyrirtæki bjóði viðskiptavinum sínum innanlandsverðskrá í smásölu (Roam Like at Home) fyrir reikipjónustu þegar þeir ferðast til Íslands og óskaði eftir skýringum á því hvort íslenskum fjarskiptafyrirtækjum væri heimilt að haga þjónustu sinni með þessum hætti með hliðsjón af 2. málsl. 3. mgr. 54. gr. fjarskiptalaga.

Í niðurstöðu sinni tók Fjarskiptastofa fram að í gildi væri viðskiptasamningur á milli Íslands og Bretlands, m.a. um hámarksheildsölugjöld á milli veitenda alþjóðlegrar reikipjónustu. Samkvæmt ákvæði 2. mgr. 54. gr. fjarskiptalaga eiga fjarskiptafyrirtæki sem veita fjarskiptaþjónustu á milli einstaklinga og er tengd númerum, óháð því hvort um föst net eða farnet sé að ræða, ekki að innheimta hærra smásöluverð fyrir magnmæld fjarskipti á milli landa en það hámarksverð sem gildir innan EES. Í sama ákvæði segir einnig að sé í gildi viðskiptasamningur við ríki utan EES skuli miðað við þau hámarksverð sem þar eru tilgreind. Í áðurnefndum viðskiptasamningi á milli Íslands og Bretlands er hins vegar eingöngu kveðið á um hámarksheildsöluverð en ekki smásöluverð. Íslensku fjarskiptafyrirtækin hefðu þannig frjálst val um hvernig smásölugjaldskrá fyrir reiki í Bretlandi væri útfærð gagnvart viðskiptavinum sínum.

Síminn var talinn sjálfur bera ábyrgð á ákvörðun um verðskrá og þjónustufyrirkomulag fyrir reikipjónustu í Bretlandi. Fjarskiptalög kváðu ekki á um skyldu íslenskra fjarskiptafyrirtækja til að veita sams konar þjónustuskilmála og breskir aðilar og þá væri ekki gerð krafa um gagnkvæmni í reikisamningum. Hvert fyrirtæki gerði sína samninga við breska samstarfsaðila, sem gat leitt til mismunandi verðlagningar og þjónustufyrirkomulags. Það var því niðurstaða Fjarskiptastofu að Síminn hefði ekki brotið gegn 3. mgr. 54. gr. fjarskiptalaga með því að bjóða ekki upp á innanlandsverðskrá í smásölu (Roam Like at Home) fyrir reikipjónustu í Bretlandi.

Stjórnsýsluákvarðanir stofnunarinnar 2025

Árið 2025 tók stofnunin þrettán formlegar stjórnsýsluákvarðanir og þar af voru tvær kærðar til Úrskurðarnefndar fjarskipta- og póstmála. Nefndin kvað upp úrskurði í báðum málum sem staðfestu ákvarðanir Fjarskiptastofu.

Fjarskiptastofa hefur haldið utan um tölfraði um afdrif stjórnvaldsákvarðana frá árinu 2007 þegar núverandi skipulag stofnunarinnar var tekið upp. Hér gefur að líta töflu yfir ákvarðanir til ársins 2025:

Ár	Ákvarðanir PFS	Kærðar ákvarðanir	Kæruhlutfall	Úrskurðir alls	Ógildar ákvarðanir	Staðfestar ákvarðanir	Staðfestingarhlutfall/kært
2007	27	9	33%	9	1	8	89%
2008	33	7	21%	7	1	6	86%
2009	23	5	22%	5	0	5	100%
2010	41	10	24%	10	3	7	70%
2011	35	5	14%	5	2	3	60%
2012	40	7	18%	7	1	6	86%
2013	33	4	12%	4	0	4	100%
2014	42	5	12%	5	2	3	60%
2015	37	10	27%	10	2	8	80%
2016	24	4	17%	4	0	4	100%
2017	32	13	41%	13	1	12	92%
2018	28	4	14%	4	1	3	75%
2019	31	7	23%	7	3	4	57%
2020	18	4	22%	4	0	4	100%
2021	20	1	5%	1	0	1	100%
2022	15	4	27%	4	0	4	100%
2023	11	1	9%	1	0	1	100%
2024	15	6	40%	6	1	5	83%
2025	13	2	15%	2	0	2	100%
Samtals	518	108	21%	106	18	88	83%
Af heildarfjölda	100%				3,6%		
Meðalstaðfestingarhlutfall*							83%

Yfirlit yfir birtar ákvarðanir Fjarskiptastofu og PFS er að finna á [VEF STOFNUNARINNAR](#).

*Miðað við vegið meðaltal

Skipting kostnaðar við samnýtingu á aðstöðu til fjarskiptastarfsemi

Í fjarskiptalögum eru settar reglur um réttindi og skyldur fjarskiptafyrirtækja í tengslum við aðgang og samnýtingu á aðstöðu til fjarskiptastarfsemi. Í eldri fjarskiptalögum nr. 81/2003 var ákvæðið að finna í 25. gr. laganna. Þótt sjaldan hafi reynt á þetta ákvæði á íslenskum fjarskiptamarkaði verður að telja ákvæðið eitt það mikilvægasta sem leiðir af samevrópsku fjarskiptaregluverki, en víða í Evrópu eru ágreiningsmál á milli fjarskiptafyrirtækja um aðgang og samnýtingu á aðstöðu talsvert tíð.

Í gildandi fjarskiptalögum nr. 70/2022 er þetta ákvæði að finna í 35. gr. laganna. Rétt er að geta þess að ákvæðið gildir óháð markaðsstyrk fjarskiptafyrirtækis og er aðgangsrétturinn því í eðli sínu almennur, að uppfylltum tilteknum skilyrðum. Ein ástæða þess að lítið hefur reynt á þetta almenna ákvæði um aðgang að aðstöðu kann að vera að Míla hf. (og forverar þess félags) hefur á síðustu áratugum byggt upp víðtæka aðstöðu til fjarskiptastarfsemi á öllu landinu, hvort sem um er að ræða þéttbýli eða strjálbýli, en slík aðstaða hefur um árabil verið bundin aðgangs- og verðskrárvöðum.

Ákvæði gildandi laga er áþekkt eldra ákvæði, en þó er um að ræða tiltekna eðlisbreytingu. Í tíð eldri laga var tekið fram með berum orðum að Fjarskiptastofa (áður Póst- og fjarskiptastofnun) ætti að leysa úr ágreiningi um skiptingu kostnaðar við samnýtingu á fjarskiptaaðstöðu. Í gildandi ákvæði segir hins vegar í 4. mgr. 35. gr. að Fjarskiptastofu sé heimilt að setja reglur um kostnaðarskiptingu við samnýtingu á aðstöðu, eigna eða framkvæmda samkvæmt ákvæðinu. Í ljósi eftirlitshlutverks Fjarskiptastofu, sem hefur

umsjón með framkvæmd fjarskiptalaga sbr. 4. gr. laganna, svo og að stofnuninni er heimilt að setja reglur um kostnaðarskiptingu, telur stofnunin að hún sé þess bær að skera úr ágreiningi á milli fjarskiptafyrirtækja um skiptingu kostnaðar vegna samnýtingar á aðstöðu.

Þetta fyrirkomulag gerir því ráð fyrir ákveðinni reglusetningu fyrirfram sem hægt er að byggja niðurstöðu á. Eðli málsins samkvæmt er ekki hægt að setja reglur um skiptingu kostnaðar sem tekur á öllum mögulegum álitaeftum sem upp geta komið við mat á kostnaði, heldur hljóta atvik og aðstæður í hverju máli fyrir sig að hafa mikla þýðingu. Hins vegar telur Fjarskiptastofa að hægt sé að leggja nokkurs konar meginlínur um skiptingu kostnaðar sem ættu við í flestum tilvikum, hugsanlega með einhverjum útfærslumun.

Á síðasta ári efndi Fjarskiptastofa til samráðs við hagaðila um gerð almennra reglna um skiptingu kostnaðar vegna samnýtingar á aðstöðu fjarskiptafyrirtækja til fjarskiptastarfsemi. Tekið var fram að þetta væru eingöngu viðmið um skiptingu kostnaðar en ekki bindandi reglur. Þannig hefðu fjarskiptafyrirtæki fullt frelsi til að víkja frá reglunum ef þau næðu samkomulagi um það. Ef hins vegar kæmi upp ágreiningur milli aðila gæti annar hvor eða báðir aðilar skotið honum til úrlausnar Fjarskiptastofu, en þá yrðu viðmiðin bindandi fyrir þá. Viðmiðin gætu hins vegar ekki verið bindandi fyrir Fjarskiptastofu sem gæti þurft að byggja niðurstöðu sína á sjónarmiðum og gögnum sem reglurnar fjalla ekki um. Almenna reglan yrði hins vegar sú að niðurstaða í ágreiningsmáli myndi fylgja þeim meginlínum sem reglurnar kveða á um. Forsenda þess að ágreiningsmál yrði tekið til úrlausnar væri að samningaumleitanið aðila væru fullreyndar og að mál yrði að sama skapi ekki tekið til sáttaviðræðna á milli aðila undir

handleiðslu stofnunarinnar á upphafsstigum, nema að stofnunin teldi sérstakt tilefni til að það skilaði árangri.

Ekki komu fram viðamiklar athugasemdir frá hagaðilum í samráðinu og voru reglurnar gefnar út sbr. reglur nr. 622/2025.

Ágreiningur um flutningsrétt á sjónvarpsefni

Almennt

Á síðasta ári fór mikill tími sérfræðinga Fjarskiptastofu í samkeppnismálum í að leysa úr ágreiningi Símans og Sýnar um flutningsrétt á sjónvarpsefni. Segja má að viðkomandi sérfræðingar stofnunarinnar hafi verið helgaðir þessum ágreiningsmálum frá miðju ári fram til upphafs þessa árs og að öðrum verkefnum hafi á meðan aðeins verið haldið í horfinu, s.s. á sviði markaðsgreininga.

Útsendingaréttur á sjónvarpsefni hefur varðað veigamikla hagsmuni á fjarskiptamarkaði hér á landi um langt árabil. Aðstæður eru þá með þeim hætti að tiltekið vinsælt sjónvarpsefni getur verið ráðandi þáttur þegar neytendur velja hvaða fjarskiptafyrirtæki þeir kjósa að vera í viðskiptum við, þ.e. ef aðgangur að efninu er bundinn við fjarskiptanet þessa tiltekna fyrirtækis. Þetta er einnig vel þekkt fyrirbæri erlendis þar sem álitid er að sjónvarpsefni hafi mikla þýðingu fyrir fjarskiptanet og jafnvel vísað til þess í daglegu tali að í fjarskiptum sé „efnið ráðandi“ (e. Content is King). Íslenskur fjarskiptamarkaður hefur ekki farið varhluta af þessari togstreitu hagsmuna og hefur hún jafnvel haft meiri áhrif hér á landi en víða annars staðar. Leiddar hafa verið líkur að því að ástæðuna megi mögulega rekja til sterkrar stöðu og víðtækrar útbreiðslu á IPTV-þjónustu hér á landi, en slíkur flutningsmáti sjónvarpsefnis er tæknilega samofinn annarri fjarskiptaþjónustu sem boðin er

yfir fastanetstengingar, s.s. internetþjónustu, samanborið við t.d. sjónvarpsútsendingar í lofti.

Á síðustu 20 árum eða svo hefur sýningarrétturinn á Enska boltanum, sem lengi hefur verið eitt vinsælasta sjónvarpsefnið hér á landi, ýmist verið í höndum Sýnar (eða forvera þess félags) eða Símans. Síminn (upphaflega SkjárEinn) var með þennan sýningarrétt frá og með tímabilinu 2004–2005 fram að tímabilinu 2006–2007. Á árunum fyrir 2004 var sýningarrétturinn í höndum Sýnar (eða forvera þess félags), sem og á tímabilinu 2007–2019. Fyrir samruna Fjarskipta hf. (Vodafone) og 365 miðla árið 2017 var Enska boltinn í höndum 365 frá haustinu 2007, ásamt öðru vinsælu íþróttafni, m.a. Meistaradeild Evrópu. Á því tímabili var í gildi umboðssölufyrirkomulag á milli Símans og 365 í tengslum við þetta efni, þ.e. ekki var um að ræða heildsölu heldur sá Síminn aðeins um innheimtu fyrir hönd 365 og stjórnaði smásöluverðinu ekki heldur, en Síminn gat dreift efninu í gegnum IPTV-sjónvarpsdreifikerfi sitt og síðar í gegnum sjónvarpsapp Símans þegar það var komið í loftið. Fjarskipti hf. (nú Sýn) tók þennan samning yfir í árslok 2017 en bauð Símanum ekki heildsöluaðgang fyrr en í ágúst 2019, þegar sýningarrétturinn á Enska boltanum var kominn til Símans. Á sama tíma samdi Síminn um heildsöluaðgang að Enska boltanum við Nova. Eins og fram kom öðlaðist Síminn sýningarréttinn frá og með tímabilinu sem hófst í ágúst 2019 og hélt honum þar til í maí 2025, en fyrir þann tíma var rétturinn hjá Sýn í mörg ár.

Ákvarðanir síðasta árs um flutningsrétt og fyrri úrlausnir

Ágreiningsmál sem varða samkeppnishagsmuni af framan-greindum toga hafa alloft komið til kasta eftirlitsstofnana. Ákveðin stjórnsýsluframkvæmd hefur mótast í þeim eignum sem síðar hefur haft áhrif á mótun löggjafar, t.d. á flutningsréttarreglur fjölmiðlalaga. Í þessu sambandi ber helst að nefna ákvörðun

Samkeppniseftirlitsins nr. 10/2005 í samrunamáli Símans (þá Landssíma Íslands hf.) og Íslenska sjónvarpsfélagsins hf. Umræddur samruni var samþykktur með tilteknum skilyrðum sem almennt eru í gildi enn í dag. Meginreglan felst í því að ekki megi tvinna efnisveitu (sjónvarpsstöð) saman við tiltekið fjarskiptafyrirtæki, heldur verði að búa svo um hnútana að öðrum fjarskiptafyrirtækjum gefist kostur á að dreifa sjónvarpsefninu á gagnkvæmum viðskiptalegum grundvelli. Ákvæði 45. gr. fjölmiðlalaga festir þessa reglu í sessi, að uppfylltu því skilyrði að flutningsbeiðni teljist vera eðlileg og sanngjörn. Ákvæði 46. gr. laganna um málsmeðferð og 47. gr. um úrlausn ágreinings um endurgjald fyrir flutninginn eru til fyllingar á fyrrnefndri flutningsreglu laganna. Í þeim tilgangi að koma í veg fyrir samkeppnislega skaðlega samþættingu sjónvarpsefnis og fjarskiptaþjónustu hefur einnig verið sett lagaregla sem bannar efnisveitu að beina sjónvarpsefni að tengdu fjarskiptafyrirtæki, sbr. 5. mgr. 45. gr. laganna og það er á hendi Fjarskiptastofu að hafa

umsjón með framkvæmd þessara lagaákvæða í fjölmiðlalögum.

Fyrsta ákvörðun Fjarskiptastofu sem tengist flutningsákvæðum fjarskiptalaga var tekin árið 2012 og til ársins 2019 voru átta slíkar ákvarðanir teknar til viðbótar, þótt ekki hafi áður verið tekin efnisleg ákvörðun um flutningsrétt, sbr. 1. mgr. 45. gr. fjölmiðlalaga, né ákvörðun um verð fyrir slíkan flutningsrétt.

Þar ber hæst ákvörðun nr. 10/2018, þar sem Fjarskiptastofa komst að þeirri niðurstöðu að Síminn hefði brotið gegn 5. mgr. 45. gr. fjölmiðlalaga með því að beina viðskiptavinum Sjónvarps Símans að tengdu fjarskiptafyrirtæki og lagði stofnunin níu milljón króna sekt á félagið. Síminn skaut umræddri ákvörðun til dómstóla og lauk málinu endanlega með ákvörðun Héraðsdóms Reykjavíkur þann 1. febrúar 2024 eftir að málið hafði komið til kasta allra dómstiga á árunum 2020–2023. Endanleg niðurstaða var sú að ákvörðun FST var staðfest að efninu til, en sektin felld niður vegna óskýrleika á viðkomandi refsheimild.

Með ákvörðun nr. 27/2019 komst stofnunin að þeirri niðurstöðu að Síminn hefði ítrekað framangreint brot sitt. Úrskurðarnefnd ógilti þá ákvörðun. Þeirri niðurstöðu var skotið til dómstóla og með dómi Héraðsdóms Reykjavíkur þann 28. október 2024 var úrskurður úrskurðarnefndar ógiltur og því stendur framangreind ákvörðun Fjarskiptastofu.

Þá má geta um bráðabirgðaákvörðun Samkeppniseftirlitsins frá 28. júlí 2023 vegna kvörtunar Nova gagnvart Símanum, sem þá var handhafi sýningarréttar á Enska boltanum. Niðurstaðan var sú að Síminn hefði sennilega brotið gegn 11. gr. samkeppnislaga með sölusynjun á Enska boltanum til Nova og mismunun á milli Nova og Sýnar.

Ljóst varð sumarið 2024 að sýningarrétturinn á Enska boltanum frá haustinu 2025 og fram á vorið 2028 myndi færast frá Símanum til Sýnar. Í kjölfarið hófust samningaviðræður á milli félaganna, en upp úr þeim slitnaði í mars 2025. Í lok júní það ár tilkynnti Sýn Símanum að Síminn fengi hvorki að dreifa áskriftaíþróttæfni Sýnar né sjónvarpsstöðinni Sýn (áður Stöð 2), sem yrði í opinni dagskrá frá 1. ágúst 2025, um IPTV-kerfi né app Símans, heldur aðeins í gegnum app Sýnar. Þetta hefði falið í sér breytingu á áralangri framkvæmd á milli aðilanna.

Síminn sendi kvörtun vegna þessa til Fjarskiptastofu og krafðist þess að stofnunin skærast í leikinn og tæki bráðabirgðaákvörðun. Þann 30. júlí 2025 tók stofnunin bráðabirgðaákvörðun og féllst á flutningsréttarbeiðni Símans til bráðabirgða og afstýrði þar með umræddum áformum Sýnar að sinni. Úrskurðarnefnd staðfesti umrædda bráðabirgðaákvörðun með úrskurði þann 4. september 2025, en lagði fyrir Fjarskiptastofu að ljúka efnisákvörðun í málunum eigi síðar en 1. desember 2025 og hvað varðar verðlagningu eigi síðar en 1. febrúar 2026.

Með ákvörðun nr. 8/2025 þann 5. nóvember 2025 komst Fjarskiptastofa að þeirri niðurstöðu að beiðni Símans um að fá að flytja áskriftaíþróttæfni Sýnar, þ.m.t. Enska boltann, um sjónvarpsdreifikerfi Símans teldist eðlileg og sanngjörn beiðni. Hins vegar var fallist á að Síminn skyldi greiða eðlilegt endurgjald fyrir flutninginn þar sem um áskriftarstöð væri að ræða. Í ákvörðuninni var þó ekki kveðið á um endanlegt endurgjald heldur var það bráðabirgðaendurgjald sem ákvarðað var í framangreindri bráðabirgðaákvörðun látið gilda þar til búið væri að ákvarða hið endanlega endurgjald.

Með ákvörðun nr. 9/2025 þann 27. nóvember 2025 komst Fjarskiptastofa að þeirri niðurstöðu að beiðni Símans um að fá að flytja hina opnu sjónvarpsrás Sýn á sjónvarpskerfi Símans teldist eðlileg og sanngjörn og að Síminn þyrfti ekki að greiða sérstaklega fyrir flutning umræddrar frístöðvar.

Í kjölfar framangreindrar ákvörðunar nr. 8/2025 (íþróttáskriftarefnið) samdi Fjarskiptastofa við Deloitte um aðstoð við yfirferð á kostnaðargreindum verðum Sýnar og ákvörðun á endanlegu endurgjaldi sem Síminn skyldi greiða fyrir flutninginn.

Í lok nóvember 2025 skaut Sýn framangreindri ákvörðun nr. 8/2025 til Héraðsdóms Reykjavíkur og óskaði eftir flýtimeðferð, sem félagið fékk, og skiluðu lögmenn Símans og Fjarskiptastofu greinargerðum fyrir jólin 2025. Málflutningur átti að fara fram fljótlega í janúar 2026 en honum var frestað nokkrum sinnum á meðan aðilar reyndu að ná sáttum. Sættir náðust að lokum í febrúar 2026, dómsmálið var fellt niður og FST hætti við það verkefni að ákvarða verðið. Með úrskurði Héraðsdóms frá 11. mars 2026 var Sýn gert að greiða Fjarskiptastofu málskostnað vegna málaferlanna.

Fyrirsjáanleiki réttarumhverfis

Það er von Fjarskiptastofu að úrlausn framangreindra ágreiningsmála um flutningsrétt sjónvarpsefnis sem byggir á eldri stjórnsýsluframkvæmd þar að lútandi, svo og það samkomulag sem helstu deiluaðilar náðu sín á milli á þeim grunni, skapi nú festu og fyrirsjáanleika um gildandi réttarumhverfi á þessu sviði svo ekki þurfi að koma til ágreinings um megininntak flutningsréttar í náginni framtíð og með óbreyttu regluverki. Að áliti Fjarskiptastofu er dýrmætum tíma og aðföngum stjórnsýslu og markaðsaðila ekki vel varið ef ágreiningur um meginatriði flutningsréttar er endurvakinn með nokkurra ára millibili og aðilar ná svo að lokum saman eftir tímafrek inngrip af hálfu Fjarskiptastofu.

Markaðs- og neytendakannanir við rannsókn stjórnsýslumála og þróun löggjafar

Við framkvæmd lögbundinna verkefna sinna þarf Fjarskiptastofa stundum að meta hvaða áhrif tilteknar aðgerðir, breytingar eða forsendur geta haft á þróun fjarskiptamarkaðar, þ.m.t. á háttsemi neytenda. Viðfangsefni slíkra athugana geta varðað fjölbreytt málefnasvið, s.s. í þágu samkeppni á markaði, vernd neytenda eða öryggi fjarskipta svo dæmi séu tekin.

Við úrlausn stjórnsýslumála getur þetta t.d. verið nauðsynlegur þáttur í rannsókn máls við undirbúning á töku stjórnvaldsákvörðunar. Þá telur stofnunin tilefni til að skoða tiltekin atriði umfram þau gögn eða sjónarmið sem málsaðilar tefla fram máli sínu til stuðnings. Tilgangurinn er þá að meta aðstæður og áhrif úrlausnatriða í viðara og almennara samhengi til að stuðla að því að niðurstaða máls þjóni sem best hagsmunum markaðarins og markmiðum fjarskiptalaga. Slík könnun á markaðaðstæðum og -hegðun getur einnig verið liður

í því að meta áhrif laga- og reglusetningar, þ.e. hvort þörf sé á slíkum inngripum af hálfu hins opinbera eða að leiða í ljós hvernig þau hafa reynst. Í þessu sambandi horfir Fjarskiptastofa til þess að stofnunin hefur ráðgefandi hlutverki að gegna um stefnumótun og reglusetningu stjórnvalda fyrir fjarskiptamarkaðinn.

Á síðasta ári réðist Fjarskiptastofa í nokkrar markaðs- og neytendakannanir sem falla undir framangreindar forsendur. Um er að ræða almennar neytendakannanir sem Fjarskiptastofa framkvæmir með aðstoð sérhæfðra markaðsrannsóknar-fyrirtækja þar sem spurningalisti er lagður fyrir almennt úttektarþýði sem valið er af handahófi. Í öðrum tilfellum sem stofnunin framkvæmir sjálf eru kannanir hnitmiðaðri og beinast að þrengri og afmarkaðri hópi þátttakenda. Í ársskýrslu þessa árs þykir Fjarskiptastofu vera tilefni til að varpa ljósi á þennan þátt í starfsemi stofnunarinnar.

Könnun um helstu leiðir heimila til að horfa á sjónvarp

Á tímabilinu 21. ágúst til 1. september 2025 framkvæmdi Gallup neytendakönnun fyrir FST um helstu leiðir heimila til sjónvarpsáhorfs. Markmiðið var að kanna hvert mikilvægi myndlykla væri fyrir neytendur, notkun þeirra á milli hópa og hvort það myndi valda neytendum vandkvæðum ef þjónustu um myndlykla yrði hætt og sjónvarpsáhorf færi alfarið fram í gegnum smáforrit og snjalltæki.

Álykta mátti út frá niðurstöðum könnunarinnar að myndlyklar séu enn mikilvæg leið fyrir sjónvarpsáhorf. Umtalsverður hluti neytenda notar myndlykil sem aðalleið og yfir helmingur þess hóps notar enga aðra leið. Notkun þeirra er aldurstengd og eykst með hækkandi aldri. Þeir sem eru yngri en 50 ára nota í mun meiri mæli önnur tæki en myndlykla við sjónvarpsáhorf en þeir

sem eldri eru. Notendur myndlykla eru jafnframt líklegri til að telja það valda sér vandkvæðum ef snjalltæki og snjallsjónvörp tækju alfarið við af myndlyklum og eykst sú afstaða með hækkandi aldri.

Niðurstöður sýna að myndlyklar eru enn mikilvægasta leið margra heimila til sjónvarpsáhorfs og svöruðu rétt rúm 40% svarenda því að myndlyklar væru sín helsta leið (28% svarenda nefndu myndlykil Símans og um 11% nefndu myndlykil Sýnar). Ekki var greint hvort myndlykillinn væri tengdur við lokað IPTV-net eða tengdur við almenna internettengingu (OTT). Næstalgengust voru utanáliggjandi snjalltæki (nefnd af um 28% svarenda) og smáforrit í snjallsjónvörpum (um 23%). Notkunin var mjög aldurstengt; yngri en 50 ára notendur nota fremur snjalltæki og smáforrit, 50–59 ára eru með blandaða notkun en hjá 60 ára og eldri eru myndlyklar langalgengastir, yfir 80% í elsta hópnum.

Um 47,7% heimila nota fleiri en eina leið til sjónvarpsáhorfs, en 52,3% nota eingöngu sína helstu leið. Heimili sem nota myndlykla eru síst líkleg til að nota aðrar leiðir (59% notenda myndlykils frá Símanum, 53% hjá Sýn). Þegar fleiri leiðir eru notaðar eru algengustu viðbótarleiðirnar áhorf í tölvum, spjaldtölvum og sínum, þar á eftir koma smáforrit í snjallsjónvarpi og utanáliggjandi tæki en myndlyklar eru sjaldnast notaðir sem viðbótarleið.

Flestir telja auðvelt að nota sína helstu leið og þeir fáu notendur sem upplifa erfiðleika nefna helst tæknivandamál, flókið viðmót og erfiðleika við að stýra áhorfi.

Heimili kaupa almennt fleiri en eina sjónvarpsþjónustu. Um 55% heimila kaupa erlendar streymisveitur, tæp 45% heimila kaupa þjónustu Símans og um 32% þjónustu Sýnar. Yngri notendur kaupa frekar erlendar veitur, eldri notendur frekar þjónustu Símans en

kaup á þjónustu Sýnar virðast síður tengd aldri.

Að lokum töldu 62,6% svarenda að það myndi ekki valda vandkvæðum ef notkun myndlykla yrði hætt, 15,6% voru hlutlaus og 21,8% töldu að vandkvæði yrðu. Þetta er þó mjög aldurstengt; 33% í hópi 60–69 ára og 48% 70 ára og eldri telja að vandkvæði yrðu. Hið sama á við um notendur myndlykla, en um 45% notenda myndlykla Símans eða Sýnar voru á þeirri skoðun. Helstu áhyggjurnar vegna slíkrar hugsanlegrar breytingar tengjast því að þurfa að læra á nýtt viðmót, kaupa ný tæki eða gerast áskrifandi í gegnum smáforrit, auk óvissu um gæði og kostnað nettengingar.

Könnun á áhrifum svika í fjarskiptum á neytendur

Síðustu þrjú ár hefur Fjarskiptastofa fengið Gallup til að framkvæma könnun á meðal neytenda um upplifun sína af svikaskilaboðum sem berast í gegnum fjarskiptaþjónustu. Þessi könnun hefur verið framkvæmd í desember 2023, 2024 og 2025.

Mikill meirihluti svarenda hefur fengið skilaboð sem ætla má að berist frá sviksamlegri starfsemi, en í svörum frá 2025 kemur fram að um 72% svarenda hafa fengið slík skilaboð í tölvupósti, 63% í gegnum samfélagsmiðla og 62% í SMS-skeyti. Athygli vekur þó að algengi skilaboða í gegnum samfélagsmiðla hefur farið lækkandi frá árslokum 2024 til ársloka 2025 eða úr 70% svarenda í 62%. Ómarktæk fækkun er í svörum um algengi skeyta í tölvupósti eða SMS-skeytum á milli ára.

Nær alltaf, eða í rúmlega 90% skeyta í gegnum tölvupóst eða SMS, innihalda skeytin hlekk sem ætlast er til að viðtakandi smelli á. Þetta hlutfall er óbreytt á milli ára, en um 76% skeytanna berast í gegnum samfélagsmiðla, sem er minnkun úr 81% skeyta árið 2024.

Um 5% svarenda hafa smellt á hlekk í slíku skeyti, sem er ekki

marktæk breyting á milli ára. Í svikum af þessu tagi er algengast að óskað sé eftir símanúmeri, innskráningarupplýsingum eða greiðslukortaupplýsingum. Oft er einnig óskað eftir bankaupplýsingum, en símanúmer má nota til að komast yfir rafræn skilríki og þar með aðgang að bankaupplýsingum.

Um 8% svarenda hafa orðið fyrir tjóni vegna netsvika; í 95% tilfella er um að ræða fjárhagslegt tjón en minna er um að neytendur missi aðgang að þjónustu/netsvæði, eða um 11% í svörum frá 2025. Tjónið sem svarendur nefna er frá 10 þúsund krónum eða minna og allt upp í 300 þúsund eða meira, en algengast er að tjónið sé allt að 50 þúsund krónum. Meðaltjón svarenda er þó um 100 þúsund krónur. Miðað við tíðni þeirra svika sem heppnast og mælast í þessari könnun og meðalupphæð tjóns er ljóst að vandamálið er þó nokkurt í íslensku samfélagi.

Könnun á eftirspurn áskrifenda eftir skráningu í símaskrá

Í 93. gr. fjarskiptalaga er kveðið á um rétt endanotenda til að ákveða hvort persónuupplýsingar (símaskráupplýsingar) um þá séu birtar í opinberri símaskrá. Í ákvæðinu er einnig fjallað um skyldu fjarskiptafyrirtækjanna til að upplýsa viðskiptavinum um þennan rétt áður en skráning fer fram. Til að athuga hvort lagafyrirmælum sé fylgt hvað þetta varðar framkvæmdir Fjarskiptastofa könnun þar sem kallað var eftir tölfraðiupplýsingum frá fjórum fjarskiptafyrirtækjum um skráningu viðskiptavina í símaskrá. Markmið könnunarinnar var jafnframt að greina hvert skráningarhlutfall nýrra viðskiptavina væri yfir tiltekið tímabil.

Niðurstöður könnunarinnar leiddu í ljós að aðeins eitt af fjórum fjarskiptafyrirtækjum hafði það sem formlegan hluta af ferli sínu að eiga frumkvæði að því spyrja nýja viðskiptavina um skráningu

í símaskrá. Skráningarhlutföll voru almennt mjög lág eða á bilinu 0–2% hjá þremur fyrirtækjum, en eitt fyrirtæki skar sig úr með 10,5% hlutfall, sem verður engu að síður að teljast afar lágt hlutfall nýrra áskrifenda sem óskuðu eftir skráningu í símaskrá af þeim heildarfjölda sem fjarskiptafyrirtækið tók í viðskipti á umræddu tímabili.

Niðurstöður könnunar Fjarskiptastofu bentu til þess að hjá flestum fjarskiptafyrirtækjum sé ferlið við skráningu í símaskrá ómarkvisst og að eftirspurn eftir skráningu í símaskrá hafi minnkað verulega frá fyrri tíð. Í ljósi þessara niðurstaðna lagði Fjarskiptastofa til við ráðherra að felld yrði niður skylda fjarskiptafyrirtækja til að hafa milligöngu um skráningu notenda í símaskrá. Tillagan byggir á þeirri sýn að eftirspurn eftir skráningu í símaskrá hafi dvínað að miklu leyti og að núverandi lagaskylda endurspegli ekki lengur þarfir notenda.

Könnun á þjónustubörfum stórnotenda á lúkningahluta stofnlínumarkaðar

Vegna greiningar á þeim undirmarkaði fjarskipta sem snýr að hágæðatengingum til fyrirtækja aflaði Fjarskiptastofa upplýsinga frá fjarskiptafyrirtækjum um þau fyrirtæki og stofnanir landsins sem væru stærstu viðskiptavinir þeirra á því sviði. Fjarskiptastofa sendi spurningalista á forsvarsmenn þessara fyrirtækja og stofnana og óskaði svara, en í þessum hópi eru sum stærri fyrirtækja landsins og stofnanir sem reka starfsemi víða um landið.

Í markaðsgreiningum Fjarskiptastofu á fjarskiptamörkuðum er litið til nálægrar framtíðar þar sem m.a. er horft til þarfa endanotenda og samkeppni fjarskiptafyrirtækjanna um hylli þeirra. Í því skyni er m.a. horft til þess hvort fyrirsjáanlegar séu tæknibreytingar

sem mögulega muni valda breytingum á þeirri stöðu sem fyrir er, hvort kaupendur séu sáttir við núverandi þjónustu, tæknilega eða viðskiptalega, eða hvort eitthvað skorti sem geti bent til tækifæra eða ógnana í samkeppni á viðkomandi markaði.

Þar sem svör eru mjög fá miðað við framkvæmd almennra neytendakannana og breytileiki mikill á meðal svarenda var tilgangur þessarar gagnaöflunar ekki að fá fram tölfræðilega marktækar niðurstöður, heldur að fá fram viðhorf og framtíðarsýn þessa hóps viðskiptavina sem eru hvað stærstir notendur á slíkum hágæðasamböndum og hafa fjölbreyttar þarfir.

Helstu niðurstöður eru á þann veg að stórnotendur hágæðatenginga eru almennt sáttir við gæði og framboð þeirrar þjónustu sem þeir þurfa á að halda. Þessar tengingar eru nýttar til fjölbreyttra þarfa til viðbótar við almenna internettengingu, svo sem tengingar útibúa og samskipti þeirra við bókhalds- eða önnur gagnaskráningarkerfi, kassakerfi, greiðslumiðlun, fjölbreyttan vöktunarbúnað og öryggiskerfi og öryggismyndavélar sem og tengingar við annars konar mælitæki eða eftirlitskerfi um land allt.

Truflanir á tengingu virðast sjaldgæfar og þær truflanir sem hafa átt sér stað eru ekki nefndar sem alvarlegar. Þá segja fyrirtækin í svörum sínum að þarfir fyrirtækjanna, eins og þær eru nú, séu uppfylltar með þeirri tækni og þjónustu sem í boði er, þótt helst hafi komið fram að ljósleiðaratengingu vanti á stöku starfsstöð. Einnig segjast fyrirtækin ekki sjá fyrir sér að þarfirnar breytist verulega á næstunni, nema að í einhverjum tilfellum sé fyrirsjáanleg þörf á aukinni flutningsgetu tenginga og tryggingu þeirra með varaleiðum.

Nokkuð er um að stórnotendur kaupi hágæðatengingar í vöndli með annarri fjarskiptaþjónustu sem þörf er á vegna rekstursins, svo sem fjarvinnutengingum starfsmanna, farsíma og fastlínusímþjónustu.

Markaðsgreiningar Fjarskiptastofu á fjarskiptamarkaði 2025

Markaðsgreiningar á fjarskiptamarkaði eru stór þáttur í starfi stofnunarinnar. Þær eru mikilvægasta stjórnþæki Fjarskiptastofu til að efla samkeppni og stuðla þannig að hagkvæmu verðlagi, nýsköpun og bættu aðgengi neytenda og fyrirtækja að þjónustu alls staðar á landinu. Þeim er beitt til að efla samkeppni með því að greina stöðu markaðsaðila á heildsölumörkuðum fjarskipta

og leggja á viðeigandi kvaðir ef samkeppni er ekki talin vera næg, eftir atvikum á tilteknum landsvæðum. Markaðsgreiningum er einnig ætlað að stuðla að aukinni og hraðari útbreiðslu háhraðafjarskiptaneta hér á landi. Markaðsgreiningar eru grundvöllur ákvörðunar um það hvort leggja skuli á, viðhalda, breyta eða fella niður sérstakar kvaðir á fjarskiptafyrirtæki sem

útnefnd hafa verið með umtalsverða markaðshlutdeild.

Framkvæmd markaðsgreininga má skipta í þrjá áfanga:

1. Skilgreina viðeigandi þjónustumarkaði og landfræðilega markaði
2. Greina viðkomandi markaði, kanna hvort samkeppnin á þeim sé virk og ákvarða hvort þar sé að finna eitt eða fleiri fyrirtæki með umtalsverða markaðshlutdeild
3. Taka ákvörðun um hvort leggja skuli á, viðhalda, breyta eða draga til baka kvaðir á fyrirtæki með umtalsverða markaðshlutdeild

Fjarskiptastofa framkvæmir greiningar á þeim mörkuðum sem tilgreindir eru í tilmælum Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) í samræmi við fjarskiptalög og skuldbindingar Íslands skv. EES-samningnum. Fjarskiptalöggjöfin gerir jafnframt ráð fyrir því að FST skilgreini þessa markaði í samræmi við séríslenskar aðstæður. Því má gera ráð fyrir að markaðsskilgreiningar FST geti verið frábrugðnar þeim sem er að finna í tilmælunum. Fjarskiptastofu er jafnframt heimilt að rannsaka aðra fjarskiptamarkaði en þá sem taldir eru upp í tilmælunum, en þá þarf viðkomandi markaður að uppfylla svokallað þriggja skilyrða próf. Þau tilmæli ESA, sem gíltu fram til 8. apríl 2025, voru gefin út þann 11. maí 2016, en í þeim eru mun færri markaðir tilgreindir en í fyrri tilmælum ESA um sama efni sem gefin voru út árin 2004 og 2008. Talið var að almennt uppfylltu ekki allir markaðirnir í tilmælunum frá 2008 lengur þau skilyrði sem eru forsenda þess að beita megi kvöðum fyrirfram. Þeir markaðir sem skylt er að taka til skoðunar samkvæmt gildandi tilmælum ESA frá 2016 eru eftirfarandi heildsölumarkaðir:

Markaður 1

Lúkning símtala í einstökum almennum símkerfum með fasttengingu

Markaður 2

Lúkning símtala í einstökum farsímakerfum

Markaður 3

- a) Staðaraðgangur með fasttengingu
- b) Miðlægur aðgangur með fasttengingu fyrir fjöldaframleiddar vörur

Markaður 4

Aðgangur með fasttengingu af miklum gæðum

Þann 9. apríl 2025 setti ESA ný tilmæli um viðkomandi markaði til samræmis við tilmæli framkvæmdastjórnar ESB frá desember 2020. Þar hefur mörkuðum verið fækkað niður í tvo, þ.e. annars vegar markaður 1, þ.e. heildsölumarkaður fyrir staðaraðgang með fasttengingu (áður markaður 3a) og hins vegar markaður 2, þ.e. heildsölumarkaður fyrir tileinkaða afkastagetu (áður markaður 4).

Enn eru í gildi greiningar PFS á eftirfarandi heildsölumörkuðum sem byggjast á tilmælum ESA frá 2008:

Markaður 6

Lúkningarhluti leigulína (ákvörðun PFS nr. 8/2014), sem nú er orðinn markaður 2 hér að framan, en greining á honum stendur nú yfir.

Að auki er í gildi greining á eftirfarandi heildsölumarkaði sem byggist á tilmælum ESA frá 2004:

- Stofnlínuhluti leigulína, sem áður var markaður nr. 14 (ákvörðun PFS nr. 21/2015), en greining á honum stendur nú yfir.

Helstu verkefni á sviði markaðsgreininga árið 2025

Á árinu var unnið að greiningu á heildsölumörkuðum í samræmi við ársáætlun stofnunarinnar.

Í maí 2024 lauk Fjarskiptastofa við greiningu á mörkuðum 3a, staðaraðgangi með fasttengingu, og 3b, miðlægum aðgangi með fasttengingu fyrir fjöldaframleiddar vörur, sbr. ákvörðun Fjarskiptastofu nr. 5/2024. Um er að ræða gríðarlega umfangsmikla og flókna greiningu sem telur vel á annað þúsund blaðsíður og leysti af hólmi fyrri ákvörðun á þeim mörkuðum frá 2021. Míla og Tengir kærðu ákvörðunina til úrskurðarnefndar fjarskipta- og póstmála í júní 2024. Með ákvörðun úrskurðarnefndar fjarskipta- og póstmála nr. 2/2024 þann 31. mars 2025 hafnaði nefndin öllum kröfum félaganna og staðfesti hina kærðu ákvörðun FST.

Á fyrri hluta ársins 2025 vann Fjarskiptastofa að greiningu á ofangreindum tveimur leigulínumörkuðum en vegna mikilla anna á seinni hluta ársins vegna ágreinings Sýnar og Símann um Enska boltann gekk sú vinna hægar en áætlanir stofnunarinnar gerðu ráð fyrir.

Helstu verkefni sem leiða af markaðsgreiningum árið 2025

Ákvörðun um kostnaðargreiningu Mílu á heildsöluverðum fyrir ljósbylgjur og breyting á viðmiðunartilboði leigulína

Með ákvörðun FST nr. 1/2024 þann 9. febrúar samþykkti stofnunin kostnaðargreiningu Mílu á heildsöluaðgangi að ljósbylgjum Mílu á markaði fyrir stofnlínuhluta leigulína. Með breytingunni var einnig samþykkt breyting á viðmiðunartilboði Mílu fyrir leigulínur.

Ljósbylgja væri samband í bylgjulengdarkerfi Mílu sem notaði DWDM-tækni. Boðið væri upp á ljósbylgju á tilgreindum stöðum í stofnneti Mílu og væru fjórir gagnaflutningshraðar í boði, þ.e. 1, 10, 25 og 100 Gb/sek. og sex vegalengdarflokkar. Þar kom fram að Mílu bæri að kostnaðargreina þessar vörur að nýju árið 2025. Míla skilaði Fjarskiptastofu kostnaðargreiningu árið 2025 sem stofnunin hóf yfirferð á en lauk ekki fyrir árslok 2025. Reiknað er með að því máli ljúki með ákvörðun árið 2026.

Ákvörðun um brot Mílu á kvöðum samkvæmt markaðsgreiningum

Með ákvörðun FST nr. 12/2025 þann 30. desember 2025 var fjallað um kvörtun Ljósleiðarans gagnvart Mílu vegna meintra brota á kvöðum sem hvíla á Mílu samkvæmt markaðsgreiningum FST.

Í fyrsta lagi tók FST afstöðu til ágreinings um bylgjulengdarþjónustu Mílu, svokallaða „Alien Wavelength“-þjónustu sem félagið veitti Farice. Deilt var um hvort þjónustan félli undir heildsölumarkað fyrir stofnlínuhluta leigulína og hvort Míla hefði brotið gegn aðgangs-, jafnræðis- og gagnsæiskvöðum samkvæmt ákvörðun PFS nr. 21/2015. FST taldi að þar sem bylgjulengdardeiling í ljósleiðurum, þ.m.t. DWDM-tækni, félli undir umræddan heildsölumarkað félli þjónusta sem byggði á sömu tækni, líkt og Alien-bylgjuflutningsþjónusta, einnig undir sama markað og þar með viðkomandi kvaðir. Komst stofnunin að þeirri niðurstöðu að Míla hefði brotið gegn gagnsæiskvöð í umræddri ákvörðun með því að hafa ekki lagt fram uppfært viðmiðunartilboð fyrir FST til yfirferðar og samþykktar m.t.t. bylgjuflutningsþjónustunnar. Mílu var því gert að skila FST uppfærðu viðmiðunartilboði og kostnaðargreindum verðum fyrir þjónustuna eigi síðar en 1. mars 2026. Míla hefur nú kært ákvörðun þessa en niðurstaða úrskurðarnefndar liggur ekki fyrir.

Í öðru lagi fjallaði FST um atriði í kvörtun Ljósleiðarans sem lutu að þeim hluta jafnræðiskvaðarinnar sem varða gæðaviðmiðunarsamninga (SLAs), gæðatryggingar (SLGs) og birtingu lykilframmistöðupátta (KPIs). Í því samhengi tók stofnunin undir með Ljósleiðaranum um að uppfæra þyrfti ákvæði viðmiðunartilboðs Mílu um gæðaviðmið og gæðatryggingar, m.a. til samræmis við auknar kröfur og þróun síðustu ára varðandi öryggi og áfallapol. Ágreiningslaust var í málinu að Míla hefði hætt að birta lykilframmistöðupætti fyrir leigulínur þrátt fyrir skyldu þar að lútandi. Míla hefði vísað til uppfærslu á heimasíðu félagsins, en FST taldi það ekki tæka skýringu. Míla hefði því brotið gegn þeim þætti jafnræðiskvaðarinnar sem varðaði mælingu og birtingu lykilframmistöðupátta fyrir leigulínur.

Í þriðja lagi komst FST að þeirri niðurstöðu að kvaðir giltu ekki á IP-MPLS þjónustu Mílu á leigulínumörkuðum, sbr. ákvarðanir PFS nr. 8/2024 (lúkningarhluti leigulína) og 21/2015 (stofnleigulínur), eftir úrskurð úrskurðarnefndar fjarskipta- og póstmála frá 2022. Því hafi Míla ekki brotið gegn kvöðum hvað þá þjónustu varðaði.

Starfsemi netöryggissviðs

Hlutverk og markmið

Netöryggissvið Fjarskiptastofu fer með framkvæmd og eftirlit á sviði netöryggis á grundvelli fjarskiptalaga og laga nr. 78/2019 um öryggi net- og upplýsingakerfa mikilvægra innviða. Á grundvelli laganna gegnir sviðið bæði hlutverki eftirlitsstjórnvalds gagnvart rekstraraðilum stafrænna grunnvirkja og veitendum stafrænnar þjónustu, sem og hlutverki samhæfingarstjórnvalds

gagnvart öðrum eftirlitsstjórnvöldum. Þá er sviðið jafnframt tengiliður íslenskra stjórnvalda á grundvelli NIS-regluverks Evrópusambandsins.

Í hlutverki samhæfingarstjórnvalds felst að styðja önnur stjórnvöld við framkvæmd eftirlits, þróun aðferðafræði, lagatúlkun og stefnumótun, með það að markmiði að tryggja samræmda, gagnadrifna og skilvirka framkvæmd

netöryggislaganna þvert á stjórnsýsluna. Eftirlitið tekur til rekstraraðila efnahags- og samfélagslega mikilvægrar þjónustu, þar á meðal á sviði fjármála, flutninga, orku- og hitaveitna, heilbrigðisþjónustu og stafrænna grunnvirkja.

Á sviðinu starfa 12 sérfræðingar með fjölbreyttan bakgrunn og langa starfsreynslu á sviði netöryggis og fjarskiptaöryggis.

Ný eftirlitsstefna og þróun aðferðafræði

Árið 2025 var eftirlitsstefna Fjarskiptastofu á sviði net- og upplýsingaöryggis endurskoðuð og gefin út í apríl sama ár. Með þeirri vinnu voru áður aðskildar stefnur á sviði fjarskipta annars vegar og netöryggis hins vegar samræmdar í eina heildstæða stefnu fyrir allt eftirlit sviðsins.

Stefnan kveður á um áhættumiðað eftirlit þar sem forgangsöröðun byggir á mati á áhættu, mikilvægi þjónustu og niðurstöðum fyrri eftirlitsaðgerða. Í henni er skilgreint hvernig beita skuli mismunandi eftirlitsúrræðum, þar á meðal sjálfsmati, úttektum, tæknilegum prófunum, forskoðunum og rannsóknum á atvikum. Þá er lögð áhersla á að byggja upp mælanlega og gagnadrifna aðferðafræði í samræmi við alþjóðlega framkvæmd.

Eftirlit sviðsins felst í fjölbreyttum aðgerðum sem miða að því að meta og sannreyna stöðu net- og upplýsingaöryggis hjá eftirlitsskyldum aðilum. Þar má nefna framkvæmd sjálfsmata, úttektir á stjórnskipulagi og öryggisráðstöfunum, tæknilegar prófanir, forskoðanir á öryggisatvikum og almennar og sértækar áhættugreiningar.

Uppfærsla á skrá ráðherra á rekstraraðilum nauðsynlegrar þjónustu

Mikilvægir innviðir í skilningi laga nr. 78/2019 greinast í rekstraraðila nauðsynlegrar þjónustu á mismunandi sviðum og svo veitendur stafrænnar þjónustu, sem teljast vera skýjavinnsluþjónustur, leitarvélar á netinu og netmarkaðir. Mismunandi nálgun og aðferðafræði eftirlits gildir varðandi þessar mismunandi tegundir aðila. Fjarskiptastofa hefur það hlutverk á grundvelli 4. mgr. 3. gr. laganna að gera tillögu til ráðherra um hvaða rekstraraðilar skuli settir á skrá ráðherra sem rekstraraðilar nauðsynlegrar þjónustu hér á landi. Þá er jafnframt áskilið í lagaákvæðinu að skráin skulu uppfærð eftir því sem tilefni er til en þó aldrei sjaldnar en á tveggja ára fresti. Ekki er gert ráð fyrir slíkri skrá eða tilnefningu aðila hvað varðar veitendur stafrænnar þjónustu.

Fyrsta skrá með rekstraraðilum nauðsynlegrar þjónustu var lögð fram með auglýsingu nr. 70/2021 sem birt var í B-deild Stjórnartíðinda þann 29. janúar 2021 og innihélt þá nöfn 27 aðila. Síðan þá hefur skráin verið uppfærð með reglubundnum hætti og fjórða útgáfa hennar var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann 19. desember 2025 og tilgreinir nú 75 aðila sem rekstraraðila nauðsynlegrar þjónustu á mismunandi sviðum.

Úttektir og eftirfylgni

Á árinu voru framkvæmdar dýpri úttektir á stjórnskipulagi netöryggismála hjá eftirlitsskyldum aðilum, þar sem metnar voru bæði skipulagslegar og tæknilegar ráðstafanir. Slíkar úttektir byggja á heildstæðu mati á stjórnun net- og upplýsingaöryggis og eru mikilvægar til að sannreyna raunverulega stöðu umfram sjálfsmat. Jafnframt var fylgt eftir bindandi fyrirmælum sem

áður höfðu verið sett fram með það að markmiði að tryggja uppbyggingu á heildstæðu stjórnskipulagi fyrir netöryggi hjá viðkomandi aðilum.

Þá er rétt að geta þess að fjölmargar forskoðanir fóru fram á atvikum sem áttu sér stað. Forskoðun felst í því að óskað er eftir upplýsingum um viðkomandi atvik, áhrif þess og viðbrögð viðkomandi rekstraraðila. Ekki var farið í dýpri stjórnsýslurannsókn vegna neinna atvika árið 2025.

Tæknilegar prófanir

Á árinu var unnið að endurskoðun á framkvæmd tæknilegra prófana sem eru umfangsmesta form eftirlits með öryggisráðstöfunum. Tæknilegar prófanir fela í sér beina prófun á virkni öryggisráðstafana, m.a. með veikleikaskönnunum og innri og/ eða ytri innbrotsprófunum.

Veikleikaskannanir felast í því að leitað er að veikleikum í bæði ytra og innra umhverfi, þar á meðal í tæknilegum kerfum, búnaði og verklagi. Innbrotsprófanir fela í sér að prófunaraðili hermir eftir mögulegum áráðum og kannar hvaða veikleika er hægt að nýta til að raska þjónustu eða komast yfir viðkvæm gögn.

Afmörkun prófana hverju sinni tekur mið af ástandsvitund netöryggis, niðurstöðum sjálfsmata og úttekta, fyrri prófunum og rannsóknum á atvikum. Prófanir eru almennt framkvæmdar af ytri sérfræðingum undir verkefnastjórn Fjarskiptastofu og í nánari samráði við viðkomandi fyrirtæki.

Áhættumat á öryggi 5G

Sviðið hóf einnig vinnu við sértækt áhættumat á öryggi 5G-innviða á Íslandi, en verkefnið snýst um að greina stöðu og áhættuþætti í útivistun og birgjakæðju 5G-neta.

Í því felst að kortleggja og meta regluverk og tillögur Evrópu-sambandsins varðandi öryggi 5G, skoða framkvæmd annarra ríkja innan EES, greina gildandi íslensk lagaákvæði og þróun 5G-innviða og kalla eftir upplýsingum og áhættumati frá fjarskiptafyrirtækjum. Verkefnið mun leggja grunn að frekari stefnumótun og mögulegum eftirlitsaðgerðum á þessu sviði.

Samhæft sjálfsmat rekstraraðila nauðsynlegrar þjónustu

Á árinu lauk netöryggissvið við umfangsmikið verkefni þar

sem framkvæmt var samhæft sjálfsmat allra rekstraraðila nauðsynlegrar þjónustu samkvæmt lögum nr. 78/2019. Verkefnið var hluti af aðgerðaráætlun innviðaráðherra á sviði netöryggis og sérstaklega fjármagnað og unnið í nánú samstarfi við önnur eftirlitsstjórnvöld.

Með framkvæmd sjálfsmatsins fengu íslensk stjórnvöld í fyrsta sinn heildstæða mynd af stöðu netöryggis hjá mikilvægum innviðum landsins samkvæmt kröfum laganna. Sjálfsmatið náði til fjölbreyttra þátta, þar á meðal viðbragðsáætlana, áhættumats, aðgangsstýringar, netvarna, breytingastjórnunar og útvistunar.

Niðurstöðurnar sýna að talsverður hluti rekstraraðila uppfyllir ekki að öllu leyti lágmarkskröfur laganna, þótt jafnframt hafi komið fram dæmi um góða reglufylgni, og einnig sýna þær fram á breytileika á milli mismunandi geira og þjónustutegunda. Greiningin er mikilvægur grunnur fyrir gagnadrifna stefnumótun og forgangsroðun aðgerða í ljósi vaxandi netógnna og aukinna krafna til öryggis mikilvægra innviða.

Fjarskiptastofa skilaði í framhaldinu greinargerð til innviðaráðuneytisins, ítarlegum niðurstöðuskýrslum til eftirlitsstjórnvalda og niðurstöðubréfum til viðkomandi rekstraraðila. Afurðir verkefnisins eru sérvarðar og bundnar þagnarskyldu.

Eyvör NCC-IS – hæfnisetur Íslands í netöryggi

Árið 2025 tók Fjarskiptastofa við forystu fyrir Eyvöru NCC-IS og var starfsemin sett undir netöryggissvið. Eyvör er hæfnisetur í netöryggi á Íslandi og hluti af evrópsku neti hæfnisetra á vegum European Cybersecurity Competence Centre (ECCC).

Eyvör er samstarfsverkefni innviðaráðuneytisins, Fjarskiptastofu, Rannís, Háskóla Íslands og Háskólans í Reykjavík. Markmið setursins er að efla netöryggisgetu á landsvísu með því að styrkja rannsóknir, menntun, fræðslu og nýsköpun, auk þess að auðvelda íslenskum aðilum aðgengi að alþjóðlegum samstarfs- og sóknarfærum.

Á árinu var lögð áhersla á uppbyggingu starfseminnar, þar á meðal með ráðningu verkefnastjóra, og undirbúning áframhaldandi þátttöku í evrópsku samstarfi. Nýtt styrktímabil hófst í október 2025 og stendur það til september 2027. Fjarskiptastofa fer með heildarstjórn verkefnisins og ber ábyrgð á framkvæmd þess.

Rafrænar auðkenningar og traustþjónusta

Netöryggissvið fer með eftirlit á grundvelli laga nr. 55/2019 um rafræna auðkenningu og traustþjónustu fyrir rafræn viðskipti. Á árinu var aukinn kraftur settur í málaflokkinn með því að ráðstafa sérstöku starfsgildi til verkefna á sviði traustþjónustu, þrátt fyrir takmarkað fjármagn. Með þessum hætti er hægt að taka markviss skref í þekkingaruppbyggingu sem og dýpka framfylgd eftirlits.

Eftirlitið tekur til bæði fullgildra og ófullgildra traustþjónusta og felur í sér yfirferð á samræmi við kröfur eIDAS-regluverksins. Fullgildar traustþjónustur þurfa að uppfylla strangari kröfur og gangast undir reglubundið samræmismat, en ófullgildar þjónustur lúta ekki sömu kröfum þótt þær þurfi engu að síður að uppfylla ákveðin viðmið.

Árið 2025 fór fram fullt lögbundið endurmat á traustþjónustu Advania á sviði tímastimpla og var niðurstaða stofnunarinnar að ekki yrðu breytingar á fullgildri stöðu félagsins. Þá fór fram

reglubundið endurmat á samræmi á traustþjónustu Auðkennis á sviði rafrænna undirritana og innsigla.

Á árinu var jafnframt unnið að tilteknum undirbúningi vegna innleiðingar nýrrar eIDAS 2-reglugerðar í EES-samninginn, en umtalsverður fjöldi framkvæmdarreglugerða hefur verið gefinn út innan ESB. Sviðið sendi umsögn um þessar framkvæmdagerðir til innviðaráðuneytisins.

Hið nýja regluverk mun hafa veruleg áhrif á kröfur til rafrænna auðkenninga og traustþjónustu, þar á meðal með tilkomu evrópsks stafræns auðkenningarveskis.

Eftirlit með landshöfuðléni

Sviðið fer einnig með eftirlit á grundvelli laga um íslenskt landshöfuðlén. Eftirlitið er afmarkað og felst fyrst og fremst í því að tryggja að skráningarstofa landshöfuðléns uppfylli lögbundin formaskilyrði. Framkvæmt var hefðbundið eftirlit árið 2025 hvað þetta varðar.

Innlent og alþjóðlegt samstarf

Netöryggissvið leiðir samstarfsvettvang eftirlitsstjórnvalda á grundvelli netöryggislaga þar sem fram fer reglulegt samráð um framkvæmd eftirlits, lagatúlkun og þróun aðferðafræði. Árið 2025 var samstarfið sérstaklega náð í tengslum við framkvæmd samhæfða sjálfsmatsins.

Sviðið tekur jafnframt virkan þátt í alþjóðlegu samstarfi. Fulltrúar þess sitja í samráðshópi Evrópusambandsins á sviði netöryggis (NIS Cooperation Group) sem gegnir lykilhlutverki við þróun og framkvæmd regluverks á borð við NIS2. Þá tekur sviðið þátt í norrænu samstarfi á sviði fjarskiptaöryggis og netöryggis.

Til viðbótar þessu tekur starfsmaður sviðsins þátt í vinnu vinnuhóps NATO á sviði fjarskiptaöryggis.

Á sviði traustþjónustu er sviðið þátttakandi í FESA og tók einnig þátt í nýjum samstarfshópi um rafræna auðkenningu á grundvelli eIDAS 2. Þátttaka í þessu samstarfi styður við þekkingaruppbyggingu og styrkir stöðu Fjarskiptastofu í alþjóðlegu samhengi.

Í gegnum Eyvöru tekur sviðið þátt í samstarfi hæfnisseturs Evrópusambandsins á sviði netöryggis, sem og samstarfi systurstofnana á því sviði.

Starfsmenn sviðsins héldu einnig fjölmörg erindi um netöryggi og fjarskiptaöryggi á ýmsum viðburðum hér á landi. Þá var sviðið einnig með gestafyrirlestur á meistarastigi Háskóla Íslands og Háskólans í Reykjavík hvað varðar alþjóðlega þróun á sviði netöryggis og lagaumhverfi þess. Þá skrifuðu starfsmenn sviðsins greinar um samvinnu á sviði netöryggis hér á landi og um löggjafir Evrópusambandsins á sviði netöryggis.

Þá stóð Eyvör fyrir ráðstefnu þann 11. september 2025 undir yfirskriftinni Cybersecurity – From Grants To Impacts sem þýða mætti sem „Netöryggi – frá styrkjum til áhrifa“. Gestafyrirlesari var Luca Tagliaretti, forstjóri Evrópska hæfnissetursins (European Cybersecurity Competence Center), auk þess sem Eyjólfur Ármannsson, innviðaráðherra, hélt erindi.

Skráð fjarskiptafyrirtæki
í lok árs 2025

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
1819 - Nýr valkostur ehf.	20/06/2014	Upplýsingaþjónusta um símanúmer
1GLOBAL Operations (Netherlands) B.V.	19.12.2025	Annað/other
Advania Ísland ehf.	17/04/2002	Gagnaflutningsþjónusta
Alza ehf.	01/09/2017	Gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus net og fastanet
Alþingi	23/03/2015	Hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
Arubacloud Limited LTD	14/11/2025	Annað/other
AST & Science LLC	22/10/2025	Gagnaflutningsþjónusta um gervitungl
Astrocast SA	29/09/2020	Gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus net
Austurljós ehf.	05/03/2015	Gagnaflutningsnet og -þjónusta
Ábótinn ehf.	28/03/2003	Gagnaflutningsnet og -þjónusta
Árvakur hf.	26/01/2015	Upplýsingaþjónusta um símanúmer
Ásaljós	18/08/2015	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
BERJAYA HOTELS ICELAND hf.	23/06/2021	Hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
Bláskógaljós	20/12/2019	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Bloomberg Finance L.P.	19/07/2007	Leigulínubjónusta og almennt fjarskiptanet
Boðleið þjónusta ehf.	01/12/2015	Talsímaþjónusta, farsímaþjónusta og rekstur fastlínu fjarskiptanets
BT Solutions Limited, útibú á Íslandi	28/07/2014	Gagnaflutningsþjónusta

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
Century Link Iceland ehf.	01/12/2015	Rekstur fjarskiptanets og gagnaflutningsþjónustu
Cisco International Limited	06/07/2022	SMS- og VoIP-þjónusta í gegnum ský
Colt Technology Services AB	29/09/2015	Gagnaflutningsþjónusta
Cronus ehf.	01/10/2019	Hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
Cubic Telecom Limited	09/08/2018	Rekstur fastlínu og þráðlauss fjarskiptanets og gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus net
Dalaveitur ehf.	14/02/2017	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Darknet ehf.	09/11/2023	Talsímaþjónusta
DCN Hub ehf.	10/12/2012	Farsíma- og gagnaflutningsþjónusta
DIDWW Ireland Limited	26/02/2019	Gagnaflutnings- og talsímaþjónusta
Digriklettur ehf.	01/04/2019	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
DVD-Margmiðlun ehf.	06/02/2004	Rekstur breiðbandskerfis fyrir útvarpsdreifingu
EchoStar Mobile Limited	01/07/2020	Gervihnattaþjónusta í gegnum farnet
Eyja- og Miklaholts- hreppur	29/09/2015	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Factor ehf.	30/05/2013	Gagnaflutningsnet og gagnaflutningsþjónusta
Farice ehf.	02/09/2003	Sæstrengur
Ferðaþjónustan Húsafelli ehf.	23/04/2018	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet, rekstur fastlínu fjarskiptanets
Fjarskiptafélag Reykhólshrepps	09/08/2018	Rekstur fastlínu fjarskiptanets

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
Fjarskiptafélag Skagabyggðar	08/06/2016	Gagnaflutningsnet
Fjarskiptafélag Skeiða- og G ehf.	08/03/2013	Gagnaflutningsnet
Fjarskiptafélag Svalbarðshrepps ehf.	14/02/2017	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Fjölnet ehf.	26/10/2001	Talsíma- og gagnaflutningsþjónusta og fjarskiptanet
Flóaljós	17/01/2020	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
FOSSA Systems S.L.	21/04/2022	Gagnaflutningsþjónusta
Gagnaveita Helgafellssveit ehf.	18/08/2015	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Gagnaveita Hornafjarðar ehf.	13/02/2013	Fjarskiptanet
Gagnaveita Suðurlands ehf.	09/12/2013	Gagnaflutningsþjónusta
Gagnaveitan ehf.	08/06/2011	Fjarskiptaþjónusta
Garmin (Europe) Limited	05/07/2022	Gagnaflutningsþjónusta, gervihnattaþjónusta
GlobalCall ehf.	04/09/2008	Talsímaþjónusta
Globalstar Europe Satellite Services Ltd.	21/02/2010	Gervihnattaþjónusta
Gogo Business Aviation LLC	03/06/2024	Annað
Halló ehf.	23/05/2014	Upplýsingaþjónusta um símanúmer
Hátíðni ehf.	17/08/2020	Talsímaþjónusta, rekstur þráðlauss fjarskiptanets, gagnaflutningsþjónusta um fastanet og þráðlaus net og hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
Hitaveita Drangsnæs	28/03/2019	Rekstur fastlínu fjarskiptanets

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
Hitaveita Egilsstaða/Fella ehf.	11/09/2018	Rekstur fastlínu- og þráðlauss fjarskiptanets, gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus og fastanet og hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
Hitaveita Tálknafjarðarhrepps	24/06/2015	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet
Hljóðsmárin ehf.	24/10/2017	Hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
Hópkaup ehf.	28/04/2015	Upplýsingaþjónusta um símanúmer
Hótel Laki ehf.	10/04/2017	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Hrafshóll ehf.	30/01/2019	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Hringdu ehf.	09/11/2010	Talsíma- og gagnaflutningsþjónusta
Hringiðan ehf./Vortex Inc.	03/12/1998	Talsíma-, gagnaflutningsþjónusta og fjarskiptanet
Hrunaljós	17/01/2020	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Húnanet ehf.	23/10/2017	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Hvalfjarðarsveit	31/03/2014	Fjarskiptanet
I CALL ehf.	05/12/2022	Tal- og farsímaþjónusta, gagnaflutningsþjónusta
Icelandair ehf.	14/02/2014	Fjarskiptanet
Inmarsat Global Ltd.	11/03/2025	Satellite network and electronic communications services
in2com limited trading as in2tel	01/11/2023	Talsímaþjónusta
Internet á Íslandi hf.	03/02/1998	Fjarskiptanet, talsíma- og gagnaflutningsþjónusta
Isavia ohf.	30/12/2010	Talþjónusta við flugvélar og rekstur fastlínu fjarskiptakerfis

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
Isavia ANS ehf.	21/02/2020	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Já hf.	21/11/2007	Útgáfa síma- og vistfangaskrár, símaupplýsingaþjónusta
Kapalvæðing ehf.	22/02/2024	Farsímaþjónusta, gagnaflutningsþjónusta um fastanet, gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus net, hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
Kukl ehf.	20/03/2009	Talsíma- og gagnaflutningsþjónusta og fjarskiptanet
Landhelgisgæsla Íslands	01/01/2011	Rekstur og útleiga NATO-ljósleiðarastrengs
Leaf Space Iceland ehf.	16/02/2022	Gagnaflutningsþjónusta um gervitungl
Leiðarljós ehf.	14/02/2017	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Lindin, kristið útvarp	26/01/2015	Hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
LÍF í Mýrdal ehf.	15/09/2014	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Ljós og gagnaleiðari ehf.	10/08/2009	Gagnaflutningsnet
Ljósfesti ehf.	19/12/2016	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Ljósleiðarinn (áður Gagnaveita Reykjavíkur ehf.)	23/03/2007	Gagnaflutningsnet og -þjónusta
Ljósleiðari Árneshrepps	14/11/2023	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Ljósleiðari Borgarbyggðar	18/10/2019	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Ljóspunktur ehf.	24/10/2017	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Lolo Company AB	25/10/2024	Annað
Loopup Spain SL	05/10/2021	Gagnaflutningsþjónusta

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
Lýsir ehf.	20/12/2019	Rekstur þráðlauss fjarskiptanets
Magnavík ehf.	01/04/2004	Gagnaflutningsþjónusta
Martölvan ehf.	26/11/2007	Talsíma- og gagnaflutningsþjónusta og fjarskiptanet
Microsoft Ireland Operations Limited	01/11/2024	Annað
Míla ehf.	04/04/2007	Fjarskiptanet
Narayana OÜ	27/06/2024	Farsímaþjónusta og talsímaþjónusta (Mobile Service, Voice Telephony)
Netpandan ehf.	05/09/2022	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet
Netvöktun ehf.	09/08/2018	Talsímaþjónusta, rekstur fastlínu og þráðlauss fjarskiptanets og gagnaflutningsþjónusta um fasta- og þráðlaus net
Neyðarlínan ohf.	06/10/1999	Talsímaþjónusta/neyðarsímsvörun
Nordic Networks ehf.	24/11/2016	Sæstrengur og gagnaflutningsþjónusta
Nova hf.	12/07/2006	Talsíma- og gagnaflutningsþjónusta
OnAir S.A.R.L.	29/04/2008	Farsímaþjónusta um borð í flugvélum (MCA)
OneWeb communications s.a.r.l.	20/05/2021	Gagnaflutningsþjónusta um gervitungl
Opin kerfi ehf.	25/02/2011	Gagnaflutningsþjónusta
Orbius Communications	17/2/2026	Annað/other
Origo ehf.	13/12/2011	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet og farnet, rekstur fastlínu og þráðlauss fjarskiptanets
Orkufjarskipti hf.	26/10/2001	Fjarskiptanet

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
Premis ehf.	24/10/2017	Tal- og farsímapjónusta, rekstur þráðlauss og fastlínu fjarskiptanets og gagnaflutningsþjónusta um fastanet og þráðlaus net
Proteccion ehf.	05/03/2018	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Rafal	02/05/2022	Gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus net
Rafey ehf.	18/08/2015	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Rangárljós	29/08/2016	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Refinitiv Norge A/S	01/09/2017	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet
Rivada Space Networks GmbH	07/06/2024	Annað
Ríkisútvarpið ohf.	29/07/1997	Fjarskiptapjónusta: Hljóðvarp og sjónvarp
S126 ehf.	21/02/2024	Gagnaflutningur um fastanet
Sendafélagið ehf.		
Sensa ehf.	19/12/2016	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet
Síminn hf.	30/07/1998	Talsímapjónusta, GSM, gagnaflutningsnet o.fl.
Skylo Technologies Inc.	14/05/2025	Gagnaflutningsþjónusta um gervitungl
Snerpa ehf.	17/08/2000	Fjarskiptanet/tal- og gagnaflutningsþjónusta
Spaugur ehf.	09/05/2025	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet
Splitti ehf.	08/07/2019	Talsíma- og farsímapjónusta, gagnaflutningsþjónusta um fastanet og þráðlaus net og upplýsingaþjónusta um símanúmer
Starlink Internet Services Limited	17/12/2020	Gagnaflutningsþjónusta um gervitungl

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
Studio Norn ehf.	14/10/2020	Hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing
Sumarsól ehf.	01/12/2015	Upplýsingaþjónusta um símanúmer
Svartsteinn ehf.	24/01/2022	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet og farnet
Sýn hf.	27/03/2007	Talsímaþjónusta, farsímaþjónusta, gagnaflutningsþjónusta og fjarskiptanet
Tech Support á Íslandi ehf.	03/03/2017	Talsímaþjónusta, gagnaflutningsþjónusta um fastanet og þráðlaus net
TELE Greenland A/S	24/06/2008	Sæstrengur
Tengir hf.	20/09/2002	Ljósleiðaranet
Tismi BV	05/03/2015	Tal- og farsímaþjónusta
TP Global Operations Limited	28/03/2022	Gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus net
TRS ehf.	29/03/2004	Gagnaflutningsþjónusta
Transatel SAS	18/04/2024	Farsímaþjónusta, annað
TSC ehf.	18/01/2002	Talsíma- og gagnaflutningsþjónusta og fjarskiptanet
Twilio Ireland Limited	12/07/2019	Talsíma- og farsímaþjónusta, gagnaflutningsþjónusta um fastanet og þráðlaus net og rekstur fastanets og þráðlauss nets
Tölvun ehf.	25/04/2003	Gagnaflutningsnet og -þjónusta
Tölvuþjónustan ehf.	10/12/2020	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet
Vengo ehf.	18/10/2019	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet
Verne Global hf.	29/09/2020	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet

Nafn	Skráð dags.	Starfsemi
Vesturbyggð	07/11/2023	Rekstur fastlínu fjarskiptanets
Viasat Inc	17/06/2025	Gagnaflutningsþjónusta um gervitungl/ Satellite network and electronic communications services
Vonage B.V.	08/09/2022	Talsímaþjónusta
Vvenue ehf.	12/08/2025	Hljóðvarps- og/eða sjónvarpsdreifing, gagnaflutningsþjónusta um fastanet, gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus net, annað
Wise Lausnir ehf	27/01/2025	Rekstur þráðlauss fjarskiptanets, gagnaflutningsþjónusta um fastanet, gagnaflutningsþjónusta um þráðlaus net
Yellow Mobile B.V	18/07/2017	Talsíma- og farsímaþjónusta, rekstur fastlínu- og þráðlauss fjarskiptanets og gagna-flutningsþjónusta um um fastanet og þráðlaus net
Zendesk International Limited	09/08/2018	SMS- og VoIP-þjónusta í gegnum ský
Örugg afritun ehf.	18/10/2019	Gagnaflutningsþjónusta um fastanet
Öryggisfjarskipti ehf.	06/10/2008	Fjarskiptaþjónusta og fjarskiptanet/TETRA

